

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (peto prošireno vijeće)

9. studenoga 2022.*ⁱ

„Zaštitne mjere – Tržište riže – Uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme – Uredba (EU) br. 978/2012 – Pojam ‚proizvođači iz Unije‘ – Pojam ‚slični ili izravno konkurentni proizvodi‘ – Ozbiljne poteškoće – Prava obrane – Bitne činjenice i razmatranja – Očite pogreške u ocjeni”

U predmetu T-246/19,

Kraljevina Kambodža,

Cambodia Rice Federation (CRF), sa sjedištem u Phnom Penhu (Kambodža),

koje zastupaju R. Antonini, E. Monard i B. Maniatis, odvjetnici,

tužitelji,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju A. Biolan, H. Leupold i E. Schmidt, u svojstvu agenata,

tuženik,

koju podupire

Ente Nazionale Risi, sa sjedištem u Milanu (Italija), koji zastupaju F. Di Gianni i A. Scalini, odvjetnici

i

Talijanska Republika, koju zastupa G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,

intervenijenti,

OPĆI SUD (peto prošireno vijeće),

u sastavu: S. Papasavvas, predsjednik, D. Spielmann, U. Öberg (izvjestitelj), R. Mastroianni i R. Norkus, suci,

* Jezik postupka: engleski

tajnik: I. Kurme, administratorica,
uzimajući u obzir pisani dio postupka,
nakon rasprave održane 30. ožujka 2022.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom tužbom koja se temelji na članku 263. UFEU-a tužitelji, Kraljevina Kambodža i Cambodia Rice Federation (CRF), zahtijevaju poništenje Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/67 od 16. siječnja 2019. u vezi s uvozom indijske riže podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme (SL 2019., L 15, str. 5.), kojom je Europska komisija ponovno uspostavila carine iz Zajedničke carinske tarife za uvoz te riže na razdoblje od tri godine i provela postupno smanjenje stope primjenjivih carina (u daljnjem tekstu: pobijana uredba).

Okolnosti spora

- 2 U okviru Uredbe (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008 (SL 2012., L 303, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 59., str. 227.; u daljnjem tekstu: Uredba o OSP-u) Europska unija odobrava državama u razvoju povlaštenu pristup svojem tržištu u obliku smanjenja redovnih carina Zajedničke carinske tarife, koja se sastoji od općeg i dvaju posebnih programa.
- 3 Na temelju posebnog programa nazvanog „Sve osim oružja”, na uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme (u daljnjem tekstu: dotični proizvod) u Uniju na temelju članka 18. stavka 1. Uredbe o OSP-u primjenjivala se potpuna suspenzija carina Zajedničke carinske tarife.
- 4 Talijanska Republika, koju su kasnije podržale druge države članice, podnijela je 16. veljače 2018. Komisiji zahtjev na temelju članka 22. i članka 24. stavka 2. Uredbe o OSP-u, zahtijevajući donošenje zaštitnih mjera u pogledu dotičnog proizvoda.
- 5 Komisija je 16. ožujka 2018. pokrenula ispitni postupak o zaštitnim mjerama u vezi s uvozom dotičnog proizvoda kako bi prikupila informacije potrebne za provedbu dubinske procjene.
- 6 Ispitnim postupkom obuhvaćeno je pet posljednjih tržišnih godina, odnosno razdoblje od 1. rujna 2012. do 31. kolovoza 2017. (u daljnjem tekstu: razdoblje ispitnog postupka).
- 7 Komisija je 5. studenoga 2018. dostavila osnovni dokument s informacijama kako bi se zainteresirane stranke, među kojima je i kambodžanska vlada, obavijestilo o bitnim činjenicama i razmatranjima na temelju kojih se namjeravalo privremeno ponovno uspostaviti carine Zajedničke carinske tarife na uvoz dotičnog proizvoda nakon ispitnog postupka o zaštitnim mjerama provedenog na temelju članka 22. Uredbe o OSP-u (u daljnjem tekstu: osnovni dokument s informacijama).

- 8 Konkretno, u osnovnom dokumentu s informacijama Komisija je najprije definirala dotični proizvod kao indijsku bijelu ili polubijelu rižu podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme, uvezenu u rasutom stanju ili pakiranjima, a koji je u tom trenutku bio obuhvaćen podbrojevima kombinirane nomenklature (KN) 1006 30 27, 1006 30 48, 1006 30 67 i 1006 30 98.
- 9 Komisija je također utvrdila da je indijska bijela ili polubijela riža proizvedena u Uniji slična odnosno da je neposredni konkurent dotičnom proizvodu s istim fizičkim, tehničkim i kemijskim osobinama, pri čemu je namijenjena istoj uporabi te prodaji putem sličnih ili istovjetnih prodajnih kanala istoj vrsti klijenata, trgovaca na malo ili prerađivača sa sjedištem u Uniji.
- 10 Što se tiče definicije industrije Unije, Komisija je navela da se ona sastojala od proizvođača riže koji prerađuju rižu uzgojenu/proizvedenu u Uniji, a koja je bila u izravnoj konkurenciji s dotičnim proizvodom. Suprotno zahtjevu Talijanske Republike, iz te definicije i procjene štete izbacila je uzgajivače riže, smatrajući ih dobavljačima sirovina, a ne proizvođačima sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda, iako je istaknula da je moguće da uvoz dotičnog proizvoda ima i znatne posljedice na njihov položaj. Također je navela da su upitnici poslani određenim uzgajivačima riže, ali da su, zbog velike rascjepkanosti sektora, rezultati dali vrlo ograničenu sliku stanja.
- 11 Nadalje, Komisija je utvrdila trend u potrošnji indijske riže u Uniji na temelju podataka koji su pretvoreni u ekvivalent bijele riže i prikupljeni od država članica, kao i statističkih podataka o uvozu koje je Eurostat stavio na raspolaganje. Utvrdila je smanjenje od 6 % tijekom razdoblja ispitnog postupka.
- 12 U okviru analize trenda uvoza dotičnog proizvoda, utvrdila je znatno povećanje obujma uvoza iz Kambodže, kao i povećanje od 9,7 postotnih bodova tržišnih udjela Kambodže, te je navela da je potonji na kraju razdoblja ispitnog postupka činio ukupno 25 % ukupnog uvoza.
- 13 U okviru usporedbe cijena Komisija je provela analizu sniženja cijena. Uzela je u obzir prosječne cijene uvoza iz Kambodže i jedinične prodajne cijene industrije Unije te je utvrdila značajno sniženje cijena Unije cijenama navedenog uvoza od 22 %.
- 14 Komisija je stoga smatrala da je uvoz iz Kambodže znatno porastao u apsolutnim brojkama kao i u tržišnim udjelima tijekom razdoblja ispitnog postupka. Dodala je da se kombinirana ponderirana prosječna uvozna cijena smanjila tijekom razdoblja ispitnog postupka, što ukazuje na znatno sniženje cijena u usporedbi s cijenama Unije.
- 15 Kako bi utvrdila postojanje ozbiljnih poteškoća koje je pretrpjela industrija Unije, Komisija je procijenila makroekonomske pokazatelje, poput trenda tržišnih udjela industrije Unije, koja je izgubila više od 20 postotnih bodova, obujma proizvodnje, koji je pao za gotovo 40 %, zaliha, koje su se povećale za 4 % i površine namijenjene uzgoju indijske riže, koja se smanjila za 37 %.
- 16 Komisija je također navela da je procijenila mikroekonomske pokazatelje, poput trenda proizvodnih kapaciteta, koje je teško procijeniti s obzirom na mogućnost proizvođača da koriste svoje kapacitete proizvodnje kako indijske tako i japanske riže, bilo da se riža uzgaja u Uniji ili uvozi, profitabilnosti proizvođača Unije, koja se održavala na stabilnoj razini, iako niska, i jedinične cijene proizvođača uključenih u uzorak, koja se povećala za 7 %. Pojasnila je da su pod pritiskom uvoza dotičnog proizvoda po niskoj cijeni, proizvođači iz Unije koncentrirali svoju prodaju na manje količine bijele i polubijele indijske riže te su se usredotočili na proizvodnju brendiranih proizvoda, što im je omogućilo održavanje stabilne razine profitabilnosti, na štetu tržišnog udjela.

- 17 Naposljetku, Komisija je odbacila mogućnost da su drugi čimbenici, kao što su uvoz iz trećih zemalja i strukturne teškoće na koje je naišao sektor riže u Italiji, oslabili uzročnu vezu između ozbiljnih poteškoća na koje je naišla industrija Unije i uvoza dotičnog proizvoda.
- 18 U svojim očitovanjima od 16. studenoga 2018. na osnovni dokument s informacijama, kambodžanska vlada osporavala je, među ostalim, Komisijine izračune koji se odnose na analizu sniženja cijena. Tvrdila je da troškovi nastali nakon uvoza nisu dodani pri izračunu izvozne cijene za Kraljevinu Kambodžu i da se sniženje cijena temeljilo na usporedbi prosječnih cijena a da se pritom nisu uzimale u obzir razlike u razini trgovine.
- 19 U skladu sa ispitnim postupkom o zaštitnim mjerama Komisija je zaključila da se dotični proizvod uvezio u obujmu i po cijenama koje su uzrokovale ozbiljne poteškoće industriji Unije. Donijela je pobijanu uredbu oslanjajući se, osim na definicije i informacije koje se nalaze u osnovnom dokumentu s informacijama i koje su preuzete u navedenoj uredbi, na sljedeće elemente.
- 20 Tako je, prije svega, Komisija u odgovoru na komentare zainteresiranih stranaka nakon dostave osnovnog dokumenta s informacijama pojasnila da je, što se tiče definicije sličnog ili izravno konkurentnog proizvoda, aromatičnu ili prirodno mirisnu indijsku rižu također trebalo uključiti u područje istražnog postupka.
- 21 Nadalje, što se tiče analize sniženja cijena, Komisija je u uvodnim izjavama 35. do 39. pobijane uredbe navela da je revidirala svoje izračune sniženja cijena kako bi uzela u obzir komentare Kraljevine Kambodže nakon dostave osnovnog dokumenta s informacijama. Stoga je prilagodila cijene industrije Unije kako bi se uzeli u obzir troškovi prijevoza riže između juga, za koji je navela da ga čine Italija i Španjolska, i sjevera Europe jer se tržišno natjecanje u pogledu polubijele i bijele indijske riže pretežno odvija u sjevernoj Europi. Uzela je u obzir iznos od 49 eura po toni, koji je procijenila na temelju informacija iz tužbe Talijanske Republike a koje su provjerene tijekom ispitnog postupka na licu mjesta. Također je prilagodila uvozne cijene uzimajući u obzir troškove nastale nakon uvoza, procijenjene na približno 2 % uvozne cijene, na temelju podataka dobivenih u okviru prethodnog ispitnog postupka u vezi s drugim prehrambenim proizvodom (sastume). Komisija je dodala da je uzela u obzir razlike u razini trgovine i usporedila prodajne cijene bijele riže koja se prodaje u rasutom stanju s cijenama riže koja se prodaje u pakiranju. Došla je do zaključka da je sniženje cijene iznosilo 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju.
- 22 Naposljetku, što se tiče situacije uzgajivača riže Unije, Komisija je u uvodnoj izjavi 74. pobijane uredbe pojasnila da je, iako je točno da su potonji mogli prebaciti svoju proizvodnju indijske riže na japansku rižu i obratno, takva promjena bila, međutim, potaknuta gospodarskim čimbenicima, osobito potražnjom i tržišnom cijenom. U tom je kontekstu navela da je u ispitnom postupku potvrđeno da, suočeni s povećanom konkurencijom uvoza po niskoj cijeni dotičnog proizvoda, određeni uzgajivači riže nisu imali drugog izbora nego prijeći na proizvodnju japanske riže, tako da se nije radilo ni o cikličkoj promjeni ni o svjesnom odabiru, nego o obrambenim mjerama. Prema mišljenju Komisije, to rješenje nije srednjoročno održivo jer je preusmjeravanje proizvodnje s indijske na japansku rižu prouzročilo prezasićenost tržišta japanskom rižom i cjenovni pritisak na tu vrstu riže. Iz toga je zaključila da se uzgajivači riže općenito nalaze u teškom položaju, iako je to utvrđenje imalo samo ograničenu težinu s obzirom na to da su proizvođači riže činili Unijinu industriju, a ne njezini uzgajivači, koji pružaju sirovine.

Zahtjevi stranaka

- 23 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:
- poništi pobijanu uredbu;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 24 Komisija, koju podupiru Talijanska Republika i Ente Nazionale Risi, zahtijeva od Općeg suda da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužiteljima snošenje troškova.

Pravo

- 25 U prilog svojoj tužbi tužitelji ističu šest tužbenih razloga.
- 26 Prvi, drugi i treći tužbeni razlog temelje se na povredi članka 22. stavaka 1. i 2. i članka 23. Uredbe o OSP-u jer je, kao prvo, Komisija pogrešno protumačila pojam „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode” kao drugo, čimbenici i izračuni koji su služili kao temelj za zaključak o „ozbiljnim poteškoćama” prouzročenim industriji Unije zahvaćeni su pogreškama i, kao treće, analiza sniženja cijena i njihovo prilagođavanje su pogrešni.
- 27 Četvrti tužbeni razlog temelji se na povredi članka 22. Uredbe o OSP-u jer je Komisijina analiza uzročne veze između predmetnog uvoza i ozbiljnih poteškoća nastalih industriji Unije zahvaćena nepravilnostima.
- 28 Peti i šesti tužbeni razlog temelje se na povredi prava obrane tužiteljâ i članaka 14. i 17. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1083/2013 od 28. kolovoza 2013. o utvrđivanju pravila u pogledu postupaka privremenog opoziva carinskih povlastica i usvajanju općih zaštitnih mjera iz Uredbe o OSP-u (SL 2013., L 293, str. 16., u daljnjem tekstu: Delegirana uredba), u vezi s člankom 38. Uredbe o OSP-u, jer je Komisija propustila otkriti određene bitne činjenice i razmatranja, ili pojedinosti na kojima se one temelje, na kojima je temeljila svoju odluku o ponovnom uvođenju carina Zajedničke carinske tarife na uvoz dotičnog proizvoda.
- 29 Opći sud smatra prikladnim najprije ispitati argumentaciju tužitelja koja se temelji, kao prvo, na pogrešnom tumačenju pojma „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode”, kao drugo, na pogreškama kojima je zahvaćena analiza sniženja cijena i njezine prilagodbe i, kao treće, na povredi prava obrane i članka 17. Delegirane uredbe.

Prigovori koji se odnose na pojam „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode”

- 30 Tužitelji navode povredu članka 22. stavaka 1. i 2. i članka 23. Uredbe o OSP-u jer je Komisija pogrešno protumačila pojam „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode” ograničavajući ga pozivanjem na podrijetlo sirovina. Ona je stoga razmatrala samo proizvođače bijele ili polubijele indijske riže prerađene iz neoljuštene riže koja se proizvodi ili uzgaja u Uniji.

- 31 Međutim, prema mišljenju tužitelja, iako je proizvod koji može biti predmet zaštitnih mjera proizvod „koji potječe iz zemlje korisnice”, isto ne vrijedi za „slične ili izravno konkurentne proizvode”. Članak 22. stavak 1. Uredbe o OSP-u ne opravdava nikakvo ograničenje koje se temelji na sirovini koja se koristi za proizvodnju sličnog ili izravno konkurentnog proizvoda. Komisija je morala uzeti u obzir samo osnovna fizička, tehnička i kemijska obilježja dotičnog proizvoda, njegovu uporabu, prodajne kanale i tipove kupaca.
- 32 Stoga su obuhvaćeni svi proizvođači riže u Uniji, uključujući one koji proizvode bijelu ili polubijelu rižu iz neoljuštene riže koja ne potječe iz Unije. Stoga je, uzimajući u obzir samo proizvođače sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda proizvedenih iz sirovina proizvedenih u Uniji, Komisija prikupila informacije o ozbiljnim poteškoćama samo u odnosu na jedan dio dotičnih proizvođača.
- 33 Komisija tvrdi da se na temelju članka 22. stavka 2. Uredbe o OSP-u „slični ili izravno konkurentni proizvodi” utvrđuju na temelju „proizvoda koji se razmatra”.
- 34 „Proizvod koji se razmatra” je bijela ili polubijela indijska riža podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme. Međutim, da bi se smatralo da potječe iz neke zemlje, riža je tamo trebala biti uzgojena ili požnjevena. Stoga je posljedica „proizvoda koji se razmatra” bijela ili polubijela indijska riža proizvedena u Uniji iz riže koja je uzgojena ili požnjevena u Uniji. Argument tužiteljâ stoga valja odbiti kao neosnovan.
- 35 Komisija dodaje da bi, čak i da je pogriješila u definiciji industrije Unije i smatrala da proizvođače bijele ili polubijele indijske riže iz Unije proizvedene od riže iz uvoza treba uključiti u definiciju industrije Unije, istražni postupak došao do istog zaključka.
- 36 Talijanska Republika ističe da je, u skladu s člankom 22. stavkom 3. Uredbe o OSP-u, pojam „proizvođači iz Unije” isključivo ekonomski. Stoga bi se među proizvođačima trebalo usredotočiti na one koji su pogođeni gospodarskim ili financijskim pogoršanjem svoje situacije. Podrijetlo sirovine stoga je od temeljne važnosti. Također tvrdi da je argument tužiteljâ u tom pogledu nov jer nije iznesen tijekom upravnog postupka, slijedom čega je nedopušten.
- 37 Ente Nazionale Risi u biti upućuje na argumente Komisije.
- 38 Uvodno, što se tiče tvrdnje Talijanske Republike prema kojoj određene argumente tužiteljâ treba odbiti jer su prvi put izneseni pred Općim sudom, Opći sud podsjeća na to da, prema sudskoj praksi, ništa ne sprečava zainteresiranu stranku da protiv pobijane odluke iznese pravni razlog koji nije istaknut u stadiju upravnog postupka (vidjeti po analogiji presudu od 11. svibnja 2005., Saxonía Edelmetalle i ZEMAG/Komisija, T-111/01 i T-133/01, EU:T:2005:166, t. 67. i 68. i navedenu sudsku praksu).
- 39 Stoga se argumenti tužiteljâ koji se odnose na uzimanje u obzir proizvođača iz Unije koji upotrebljavaju neoljuštenu rižu proizvedenu ili uzgojenu izvan Unije ne mogu odbaciti kao nedopušteni.
- 40 Nadalje, Opći sud ističe da predmetne zaštitne mjere u ovom slučaju čine dio mjera za zaštitu trgovine iz članka 207. stavka 1. UFEU-a (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/15 (Sporazum o slobodnoj trgovini sa Singapurom) od 16. svibnja 2017., EU:C:2017:376, t. 10., 42. i 43., i presudu

od 20. listopada 2021., Novolipetsk Steel/Komisija, T-790/19, neobjavljenu, EU:T:2021:706, t. 43., 44., 68. i 76.), kao što to, osim toga, proizlazi iz Komisijine obavijesti o otvaranju ispitnog postupka o zaštitnim mjerama.

- 41 Međutim, u području zajedničke trgovinske politike, a osobito u području mjera za zaštitu trgovine, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da institucije Unije raspolažu širokom diskrecijskom ovlašću zbog složenosti gospodarskih i političkih situacija koje moraju ispitati, tako da sudski nadzor te široke diskrecijske ovlasti treba biti ograničen na provjeru poštovanja postupovnih pravila, materijalne točnosti utvrđenih činjenica, odsutnosti očite pogreške u ocjeni tih činjenica ili odsutnosti zlouporabe ovlasti (vidjeti u tom smislu presudu od 20. siječnja 2022., Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, t. 35. i 36. i navedenu sudsku praksu).
- 42 U tom pogledu, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da ispitivanje dokaza od strane Općeg suda na kojima institucije Europske unije temelje svoje zaključke ne predstavlja novu ocjenu činjenica koja zamjenjuje ocjenu tih institucija. Tim se ispitivanjem ne zadire u široku diskrecijsku ovlast navedenih institucija u području trgovinske politike, nego samo navodi može li se tim dokazima poduprijeti zaključke koje su one izvele. Stoga je na Općem sudu ne samo da provjeri materijalnu točnost navedenih dokaza, kao i njihovu pouzdanost i dosljednost već i to predstavljaju li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te mogu li se na njima temeljiti zaključci koji su iz njih izvedeni (vidjeti presudu od 20. siječnja 2022., Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, t. 37. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također po analogiji presudu od 15. veljače 2005., Komisija/Tetra Laval, C-12/03 P, EU:C:2005:87, t. 39.).
- 43 U skladu s člankom 22. stavkom 1., kada se neki proizvod s podrijetlom u zemlji korisnici bilo kojeg povlaštenog dogovora iz članka 1. stavka 2. uvozi u količinama i/ili po cijeni koja uzrokuje ili prijeti uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima iz Unije sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda, ponovno se uvodi uobičajena carina iz Zajedničke carinske tarife na taj proizvod.
- 44 Iz te odredbe proizlazi da se utvrđivanje postojanja ozbiljnih poteškoća ili opasnosti od njihova nastanka s kojima se susreću proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode temelji na pozitivnim dokazima i obuhvaća objektivno ispitivanje, s jedne strane, obujma i/ili cijene predmetnog uvoza i, s druge strane, utjecaja tog uvoza na navedene proizvođače.
- 45 Pojam „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode” iz članka 22. Uredbe o OSP-u ima pravnu prirodu i treba ga tumačiti na temelju objektivnih elemenata. Kad je riječ o pravnom pitanju, sud Unije treba provesti puni nadzor u pogledu tumačenja koje mu treba dati.
- 46 U tom pogledu Opći sud ističe da, iako pojam „proizvođači iz Unije” nije izričito definiran Uredbom o OSP-u, on se odmah objašnjava upućivanjem na posebne proizvode koje dotična industrija mora proizvoditi. Tako se članak 22. navedene uredbe odnosi samo na proizvođače iz Unije „koji proizvode proizvode slične ili izravno konkurentne” uvozu podrijetlom iz zemlje korisnice jednog od povlaštenih dogovora.
- 47 Izbor stranog proizvoda koji je predmet ispitnog postupka o zaštitnim mjerama stoga određuje područje analize domaće proizvodnje ili, drugim riječima, proizvoda sličnih ili izravno konkurentnih uvezenim proizvodima, što pak omogućuje identifikaciju „proizvođača” tih

proizvoda. Stoga postoji veza između uvezenih proizvoda i proizvođača iz Unije koji imaju koristi od zaštitnog mehanizma. Na temelju toga Komisija određuje jesu li proizvođači iz Unije pretrpjeli ili bi mogli pretrpjeti ozbiljne poteškoće zbog uvoza na koji se primjenjuju zaštitne mjere.

- 48 U tim okolnostima ispitivanje osnovanosti Komisijine definicije proizvođača iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode treba provesti s obzirom na karakteristike uvezenog proizvoda kako ga definira Komisija.
- 49 Opći sud će stoga ispitati, kao prvo, definiciju uvezenog proizvoda koju je Komisija utvrdila u okviru ispitnog postupka o zaštitnim mjerama i, kao drugo, usklađenost tumačenja pojmova „slični ili izravno konkurentni proizvodi” i „proizvođači iz Unije” koju je Komisija utvrdila s obzirom na članak 22. Uredbe o OSP-u.

Definicija uvezenog proizvoda koji je Komisija utvrdila u pobijanoj uredbi

- 50 U ovom slučaju, iz uvodnih izjava 13. i 14. pobijane uredbe proizlazi da je Komisija definirala dotični uvezeni proizvod kao bijelu ili polubijelu rižu podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme, koji je obuhvaćen podbrojevima KN 1006 30 27, 1006 30 066 30 48, 1006 30 67 i 1006 30 98.
- 51 U tom pogledu, kao prvo, Opći sud ističe da je pojam „dotični proizvod” iz pobijane uredbe konkretan izraz općeg pojma „proizvod koji se razmatra” iz članka 22. stavka 2. Uredbe o OSP-u s obzirom na to da je predmet pobijane uredbe provedba tog članka u predmetnom području. Iz toga proizlazi da elementi koji tvore pojam „proizvod koji se razmatra”, u smislu Uredbe o OSP-u, nužno određuju one koje treba pripisati „dotičnom proizvodu” u smislu pobijane uredbe (vidjeti po analogiji presudu od 17. ožujka 2016., Portmeirion Group, C-232/14, EU:C:2016:180, t. 38. i 39.).
- 52 Iako se u Uredbi o OSP-u izričito ne pojašnjava doseg pojma „proizvod koji se razmatra”, iz stavka 1. članka 22. navedene uredbe proizlazi da se polazišna točka za donošenje zaštitnih mjera sastoji od ozbiljnih poteškoća koje su nastale ili bi mogle nastati uvozom u određenim količinama i/ili po određenim cijenama „proizvoda podrijetlom iz zemlje korisnice” jednog od povlaštenih dogovora iz navedene uredbe. Stoga pojam „proizvod koji se razmatra” iz članka 22. stavka 2. Uredbe o OSP-u treba tumačiti s obzirom na stavak 1. navedenog članka.
- 53 Uvodnom izjavom 23. i člankom 33. Uredbe o OSP-u propisuje se da su pravila koja se odnose na definiciju pojma proizvoda s podrijetlom utvrđena Uredbom Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2. svezak 1., str. 3.).
- 54 Budući da je Uredba br. 2454/93 stavljena izvan snage, te odredbe valja tumačiti na način da se njima trenutačno upućuje na Uredbu (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1.), koja se mora tumačiti u vezi s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe br. 952/2013 o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL 2015., L 343, str. 1.) i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe br. 952/2013 (SL 2015., L 343, str. 558.). Potonjima se definira, među ostalim, što treba smatrati proizvodom „podrijetlom” iz neke zemlje.

- 55 Stoga, u skladu s člankom 41. Delegirane uredbe 2015/2446, smatra se da su proizvodi podrijetlom iz zemlje korisnice općeg sustava povlastica, u smislu članka 44. navedene uredbe, proizvodi koji su u cijelosti dobiveni u toj zemlji u smislu članka 44. i proizvodi koji su dobiveni u navedenoj zemlji i sadržavaju materijale koji nisu ondje dobiveni u cijelosti, pod uvjetom da su odnosni materijali podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi u smislu članka 45. navedene uredbe.
- 56 Članak 44. stavak 1. točka (b) Delegirane uredbe 2015/2446 određuje da se smatra da su dobiveni u cijelosti u zemlji korisnici biljke i biljni proizvodi ondje uzgojeni ili požnjeveni.
- 57 Međutim, člankom 47. stavkom 1. točkom (f) Delegirane uredbe 2015/2446 dodaje se da su ljuštenje i djelomično ili potpuno mljevenje riže, poliranje i glaziranje žitarica i riže postupci koji se smatraju obradom ili preradom nedostatnom za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom, bilo da su zahtjevi iz članka 45. navedene direktive ispunjeni ili ne.
- 58 Iz tih odredbi proizlazi da, kako bi se smatralo da potječe iz jedne od zemalja korisnica jednog od povlaštenih dogovora, riža tamo mora biti uzgojena ili požnjevena, odnosno mora biti predmet određenih obrada ili prerade, osim ljuštenja i djelomičnog ili potpunog mljevenja riže; poliranja i glaziranja.
- 59 Kao drugo, Opći sud utvrđuje da postoje tri glavne vrste riže. Riža okruglog zrna, riža poludugog zrna, također nazvana japanskom rižom, i dugozrnata riža, također nazvana indijskom rižom.
- 60 Kako bi se mogle konzumirati, različite vrste riže moraju se preraditi. Kao što to proizlazi iz poglavlja 10. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL 1987., L 256, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3.), općenito se razlikuju četiri faze prerade riže:
- neoljuštena riža: riža s ljuskom nakon vršidbe;
 - oljuštena riža: riža s koje je uklonjena samo ljuska;
 - polubijela riža: riža s koje je uklonjena ljuska, dio klice i cijeli ili dio vanjskih slojeva usplođa, ali ne i unutarnji slojevi.
 - bijela riža: potpuno prerađena riža čija su ljuska i svi vanjski i unutarnji slojevi usplođa, sve klice kod dugozrnate riže i riže srednjeg zrna, barem dio klice kod riže okruglog zrna, odstranjeni, ali uzdužne bijele pruge mogu ostati na najviše 10 % zrnja.
- 61 Dakle, i bijela riža i polubijela riža dobivene su preradom koju prolazi neoljuštena riža. Budući da je potonja riža požnjevena, još uvijek s ljuskom, ta transformacija zahtijeva u najmanju ruku operaciju ljuštenja.
- 62 Budući da je ljuštenje postupak koji se smatra nedostatnim za dodjeljivanje statusa proizvoda s podrijetlom riži, kao što je to vidljivo iz članka 47. stavka 1. točke (f) Delegirane uredbe 2015/2446 i prethodno navedene točke 57., bijela ili polubijela indijska riža mora se proizvoditi u zemlji korisnici od neoljuštene riže uzgojene ili požnjevene u toj zemlji kako bi se smatrala proizvodom s „podrijetlom” u toj zemlji, u smislu članka 22. stavka 1. i članka 33. Uredbe o OSP-u.
- 63 U ovom slučaju, proizvod koji se razmatra jest stoga bijela ili polubijela indijska riža podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme, koja se proizvodi od riže koja je ondje uzgojena ili požnjevena.

Pojam „slični ili izravno konkurentni proizvodi” i definicija industrije Unije

- 64 Opći sud najprije ističe da, za razliku od antidampinskih ili antisubvencijskih, ispitni postupci o zaštitnim mjerama nisu ograničeni na proizvođače „sličnih proizvoda” iz Unije. Također se trebaju razmotriti i proizvođači „izravno konkurentnih” proizvoda.
- 65 U svakom slučaju, čak ni u području antidampinga, Opći sud nikada nije prihvatio argumente kojima se želi dokazati da „proizvod koji se razmatra” koji je predmet ispitnog postupka uključuje samo „slične proizvode” u smislu članka 1. stavka 4. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinskog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (SL 2016., L 176, str. 21., u daljnjem tekstu, „Antidampiška uredba”), odnosno „identičan[e] proizvod[e], to jest recimo slične u svim pogledima proizvodu koji se razmatra, ili, u nedostatku takvog[ih] proizvoda[â], proizvoda(a) koji, iako nije[su] jednak[i] u svim pogledima, imaju karakteristike koje su vrlo slične onima proizvoda koji se razmatra” (mišljenje nezavisnog odvjetnika Watheleta u predmetu Portmeirion Group, C-232/14, EU:C:2015:583, t. 49.).
- 66 Budući da je sudskom praksom na taj način potvrđeno da, u okviru antidampinskog ispitnog postupka, pojam „sličan proizvod” treba široko tumačiti, isto treba vrijediti i za pojam „sličan ili izravno konkurentan proizvod” u povezanom području zaštitnih mjera.
- 67 U ovom slučaju, iz razmatranja navedenih u glavi 2.2. pobijane uredbe i elemenata spisa proizlazi da je Komisija smatrala da je indijska bijela ili polubijela riža dobivena iz neoljuštene riže uzgojene ili požnjevene u Uniji „sličan ili izravno konkurentan proizvod” o kojima je vodila računa prilikom ocjene postojanja ozbiljnih poteškoća na koje su proizvođači iz Unije naišli.
- 68 Komisija se oslonila na ključna fizička, tehnička i kemijska obilježja proizvoda, njihovu konačnu uporabu, distribucijske kanale za određivanje sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda dotičnog proizvoda. Međutim, dodala je dodatan kriterij, odnosno kriterij podrijetla sirovine.
- 69 Nakon što je primijenila kriterij podrijetla na sve slične ili izravno konkurentne proizvode, Komisija je u uvodnim izjavama 22. i 23. pobijane uredbe definirala industriju Unije upućivanjem na podrijetlo opskrbe neoljuštenom rižom proizvođača iz Unije namijenjene preradi, te je isključila uzgajivače riže, smatrajući ih samo dobavljačima sirovina. U svojim podnescima i na raspravi Komisija je tako pojasnila da je iz analize štete isključila one proizvođače iz Unije koje proizvode indijsku bijelu ili polubijelu rižu iz uvezene neoljuštene riže.
- 70 Naime, kao prvo, kada je riječ o pojmu „sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda”, Opći sud utvrđuje da se Uredbom o OSP-u definira, u njezinu članku 22. stavku 2., samo pojam „sličan proizvod” kao proizvod koji je istovjetan odnosno sličan u svim pogledima proizvodu koji se razmatra ili, ako nema takvog proizvoda, drugi proizvod koji, iako nije sličan u svim pogledima, ima obilježja najbliže slična onima koje ima proizvod koji se razmatra.
- 71 S obzirom na tekst članka 22. stavaka 1. i 2. Uredbe o OSP-u, proizvod podrijetlom iz zemlje korisnice ili proizvod koji se razmatra predstavlja polazišnu točku definicije „sličnog proizvoda”. Kao što to proizlazi iz točke 64. ove presude, s obzirom na to da se Uredba o OSP-u odnosi na „slične proizvode” i na „izravno konkurentne” proizvode, na određivanje „sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda”, valja primijeniti kriterije ekvivalentne onima koji su relevantni za određivanje proizvoda koji se razmatra.

- 72 Međutim, tu odredbu ne treba shvatiti na način da se na slične proizvode ili proizvode koji su izravno konkurentni implicitno primjenjuju pravila o podrijetlu proizvoda koji se razmatra.
- 73 Naime, valja utvrditi, kao što to pravilno ističu tužitelji, da, iako se zakonodavac Unije potrudio izričito pojasniti važnost kriterija podrijetla u odnosu na proizvode podrijetlom iz zemlje korisnice jednog od povlaštenih carinskih dogovora, to nije učinio i za proizvode koje proizvode proizvođači iz Unije. Izričito upućivanje na pravila o podrijetlu samo u pogledu uvezenih proizvoda u suprotnosti je s nepostojanjem pojašnjenja u tom smislu u pogledu sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda.
- 74 Osim toga, iz uvodne izjave 23. i članka 33. Uredbe o OSP-u izričito proizlazi da pravila o podrijetlu koja se primjenjuju na uvezene proizvode imaju za cilj osigurati da sustav općih carinskih povlastica koriste samo one države koje su njihovi korisnici.
- 75 Tekst članka 22. stavaka 1. i 2. Uredbe o OSP-u posve je drugačiji, s obzirom na to da se u njemu ne navodi niti sugerira da se analizom utjecaja uvoza proizvoda podrijetlom iz zemlje korisnice na gospodarsku ili financijsku situaciju proizvođača iz Unije mora, u svim okolnostima, uzeti u obzir podrijetlo proizvoda koje oni proizvode i time ograničiti one proizvođače iz Unije koji imaju pravo na zaštitu predviđenu tom odredbom.
- 76 Komisijino tumačenje prema kojem je podrijetlo proizvoda koje proizvode proizvođači iz Unije bitan čimbenik za određivanje „sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda” imalo bi za posljedicu uskraćivanje mogućnosti da određeni proizvođači, koji proizvode proizvode čiji je jedan od elemenata uvezen ili čija je sirovina prošla pretvorbu kojom mu je oduzeta kvalifikacija „proizvoda s podrijetlom” u smislu Delegirane uredbe 2015/2446, zatraže donošenje zaštitnih mjera ili budu uključeni u istražni postupak o zaštitnim mjerama samo na temelju toga što njihov proizvod nije proizvod „s podrijetlom” iz Unije poput proizvoda koji se razmatraju. Ne može se prihvatiti da je zakonodavac Unije želio takvo ograničenje.
- 77 Stoga Komisija pogrešno smatra da se na „slične ili izravno konkurentne proizvode” mora primijeniti uvjet podrijetla proizvoda uvezenih iz zemalja na koje se primjenjuju carinske povlastice u smislu članka 33. Uredbe o OSP-u i Delegirane uredbe 2015/2446.
- 78 Kao drugo, kako bi se utvrdilo što treba podrazumijevati pod „sličnim ili izravno konkurentnim proizvodima” u smislu Uredbe o OSP-u, valja se osloniti na relevantne kriterije za utvrđivanje, među ostalim, „sličnog proizvoda” ili „proizvoda koji se razmatra” na temelju Antidampinške uredbe, s obzirom na to da se, kao u antidampinškom području, kriteriji za određivanje u okviru ispitnog postupka o zaštitnim mjerama odnose, u biti, na osiguravanje postojanja istovjetnog stupnja tržišnog natjecanja između proizvoda koji se razmatra i sličnog ili izravno konkurentnog proizvoda (vidjeti po analogiji presudu od 25. siječnja 2017., Rusal Armenal/Vijeće, T-512/09 RENV, EU:T:2017:26, t. 150.).
- 79 To tim više vrijedi u ovom slučaju jer, kao što je to navedeno u točkama 64. i 65. ove presude, ispitni postupci o zaštitnim mjerama nisu ograničeni na proizvođače „sličnih proizvoda” iz Unije jer se i proizvođači „izravno konkurentnih” proizvoda također moraju uzeti u obzir.
- 80 Definicija sličnog ili izravno konkurentnog proizvoda u okviru ispitnog postupka o zaštitnim mjerama ima za cilj pridonijeti utvrđivanju popisa proizvoda koje proizvode proizvođači iz Unije, a koji će, prema potrebi, biti predmetom procjene štete. Komisija u tu svrhu može uzeti u obzir više čimbenika, kao što su fizička, tehnička i kemijska svojstva proizvoda, njihova upotreba,

međuzamjenjivost, percepcija koju o njima imaju potrošači, prodajni kanali, postupak proizvodnje, troškovi proizvodnje i kvaliteta (vidjeti po analogiji presude od 11. srpnja 2013., Hangzhou Duralamp Electronics/Vijeće, T-459/07, neobjavljenu, EU:T:2013:369, t. 69. i navedenu sudsku praksu i od 25. siječnja 2017., Rusal Armenal/Vijeće, T-512/09 RENV, EU:T:2017:26, t. 151. i navedenu sudsku praksu).

- 81 Iz toga nužno slijedi da se proizvodi koji nisu istovjetni proizvodu koji se razmatra mogu grupirati pod istom definicijom sličnog ili izravno konkurentnog proizvoda i zajedno biti predmetom ispitnog postupka o zaštitnim mjerama (vidjeti po analogiji presudu od 28. veljače 2017., JingAo Solar i dr./Vijeće, T-158/14, T-161/14 i T-163/14, neobjavljenu, EU:T:2017:126, t. 86. i navedenu sudsku praksu).
- 82 Sličnost proizvoda mora se mjeriti uzimajući u obzir, posebno, preferencije krajnjih korisnika, s obzirom na to da potražnja za osnovnim proizvodom od strane prerađivača ovisi o potražnji krajnjih korisnika (vidjeti po analogiji presudu od 15. listopada 1998., Industrie des poudres sphériques/Vijeće, T-2/95, EU:T:1998:242, t. 213.).
- 83 S obzirom na ta razmatranja, treba provesti ispitivanje osnovanosti uvrštavanja konkretnog proizvoda na popis sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda ili njegova isključivanja s navedenog popisa.
- 84 Odlučujuće je pitanje u ovom slučaju stoga pitanje je li indijska bijela ili polubijela riža proizvedena u Uniji, neovisno o podrijetlu neoljuštene riže iz koje je prerađena, slična ili izravno konkurentna indijskoj bijeloj ili polubijeloj riži podrijetlom iz Kambodže. Kao što to proizlazi iz točaka 71. i 78. do 82. ove presude, da bi se odgovorilo na to pitanje valja ispitati nekoliko čimbenika, kao što su obilježja, uporaba i distribucijski kanali potonje s obzirom na ta obilježja indijske bijele ili polubijele riže podrijetlom iz Kambodže, kao i njihovu međuzamjenjivost.
- 85 Budući da je Komisija već smatrala da je tomu tako u slučaju indijske bijele ili polubijele riže koja se prerađuje iz neoljuštene riže uzgojene ili požnjevene u Uniji, valja ispitati vrijedi li isto za indijsku bijelu ili polubijelu rižu koja se proizvodi u Uniji od uvezene neoljuštene riže.
- 86 Opći sud u tom pogledu utvrđuje da indijska bijela ili polubijela riža prerađena iz neoljuštene riže uvezene u Uniju ima jednaka osnovna fizička, tehnička i kemijska svojstva, koja se koristi za istu krajnju uporabu, koju proizvode isti subjekti, prodaje se putem istih prodajnih kanala i koja je u konkurentskom odnosu s indijskom bijelom ili polubijelom rižom prerađenom iz neoljuštene riže uzgojene ili požnjevene u Uniji.
- 87 Naime, s jedne strane, Komisija je u uvodnoj izjavi 64. pobijane uredbe navela da potrošači u pravilu ne prave razliku između proizvoda Unije i proizvoda koji se uvoze te da potrošači koji kupuju rižu od trgovaca na malo u pravilu ne znaju podrijetlo proizvoda.
- 88 Osim toga, Komisija je u uvodnoj izjavi 18. pobijane uredbe navela da indijska bijela ili polubijela riža koja se proizvodi u Uniji i ona koja se uvozi imaju ista osnovna fizička, tehnička i kemijska svojstva, namijenjene su istoj uporabi te se prodaju putem sličnih ili istovjetnih prodajnih kanala istoj vrsti kupaca. Međutim, valja istaknuti da, ako indijska bijela ili polubijela riža proizvedena u trećoj zemlji iz neoljuštene riže podrijetlom iz te zemlje ima ista bitna obilježja kao indijska bijela ili polubijela riža proizvedena u Uniji iz neoljuštene riže podrijetlom iz Unije, isto mora vrijediti za indijsku rižu proizvedenu u Uniji iz neoljuštene riže uvezene iz treće zemlje.

- 89 S druge strane, kao što to proizlazi iz odgovora na pitanja Općeg suda na raspravi kao i iz zapisnika s rasprave, u ovom slučaju nije sporno da je indijska bijela ili polubijela riža sa stajališta proizvođača međusobno zamjenjiva i da je se može zamijeniti s drugom indijskom bijelom ili polubijelom rižom, neovisno o njezinu podrijetlu, utoliko što proizvođači mogu prerađivati rižu proizvedenu u Uniji i uvezenu rižu. Komisija je na raspravi također ustvrdila da se radi o istom proizvodu, samo je podrijetlo različito.
- 90 Indijska bijela ili polubijela riža, bez obzira na podrijetlo sirovine koja je poslužila za njezinu preradu, stoga ima ista bitna fizička, tehnička i kemijska svojstva i upotrebu. Drugim riječima, indijska bijela ili polubijela riža međusobno je zamjenjiva i može je se zamijeniti s drugom indijskom bijelom ili polubijelom rižom, kako za proizvođače iz Unije tako i za potrošače.
- 91 Stoga, neovisno o podrijetlu sirovine iz koje je prerađena, bijelu ili polubijelu rižu proizvedenu u Uniji treba kvalificirati kao sličnu ili izravno konkurentnu indijskoj bijeloj ili polubijeloj riži podrijetlom iz Kambodže.
- 92 Budući da Komisijina analiza treba uzeti u obzir sve proizvođače iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode kako bi se dobio pouzdan prikaz njihova gospodarskog stanja, Komisija je u okviru analize učinaka uvoza indijske riže podrijetlom iz Kambodže na cijene industrije Unije bila dužna uzeti u obzir sve proizvođače iz Unije koji proizvode indijsku bijelu ili polubijelu rižu neovisno o podrijetlu neoljuštene riže koju prerađuju. Ovdje to nije bio slučaj.
- 93 Kao što to pravilno ističu tužitelji, pogrešna definicija proizvođača iz Unije također je zahvaćena pogreškom u analizi postojanja ozbiljnih poteškoća jer je Komisija isključila dio proizvođača iz procjene štete.
- 94 Svako drugo tumačenje značilo bi davanje mogućnosti Komisiji da proizvoljno utječe na rezultat izračuna marži sniženja cijena, isključujući jednu ili više vrsta predmetnog proizvoda i time određene proizvođače iz Unije.
- 95 Kao treće, Opći sud ističe da Komisijino ograničenje pojma „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode” samo na proizvođače iz Unije koji prerađuju indijsku rižu podrijetlom iz Unije u stvarnosti ima za cilj, i to neizravno, uključiti uzgajivače riže iz Unije u analizu štete nastale proizvođačima riže. Naime, ograničavajući definiciju proizvođača iz Unije koju treba uzeti u obzir u svrhu procjene štete upućivanjem na podrijetlo sirovine prerađene u indijsku bijelu ili polubijelu rižu, Komisija je *de facto* proširila područje zaštite na uzgajivače riže iz Unije, pri čemu je jedino na potonje stvarno utjecao uzgoj riže u Uniji. Međutim, takvo tumačenje ne može se opravdati s obzirom na definiciju proizvodnje Unije iz uvodnih izjava 22. i 23. pobijane uredbe, koja se izričito odnosi samo na proizvođače iz Unije.
- 96 Komisija je, u okviru svoje široke diskrecijske ovlasti, mogla izričito proširiti definiciju industrije Unije na uzgajivače riže sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda, kao što je to tražila Talijanska Republika tijekom ispitnog postupka. Međutim, ona ih je stoga trebala izričito uključiti u analizu štete i podnijeti dokaze o ozbiljnim poteškoćama s kojima su se oni susreli ili bi se mogli susresti.
- 97 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava i očitu pogrešku u ocjeni time što je područje svojeg ispitnog postupka koji se odnosi na štetu nanesenu industriji Unije ograničila samo na proizvođače indijske bijele ili polubijele riže dobivene iz neoljuštene riže uzgojene ili požnjevene u Uniji.

- 98 Osim toga, ne mogu se prihvatiti argumenti Komisije prema kojima bi, unatoč tim pogreškama, istražni postupak doveo do istog zaključka.
- 99 Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, zakonitost akta Unije mora se ocijeniti u skladu s činjeničnim i pravnim elementima koji su postojali na dan kada je taj akt donesen, tako da Opći sud ne može te razloge zamijeniti drugim razlozima na koje se pozivalo tijekom ispitnog postupka (vidjeti u tom smislu presude od 3. rujna 2015., *Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Komisija*, C-398/13 P, EU:C:2015:535, t. 22. i navedenu sudsku praksu, od 1. lipnja 2017., *Changmao Biochemical Engineering/Vijeće*, T-442/12, EU:T:2017:372, t. 153. i navedenu sudsku praksu). Ocjene koje je Komisija iznijela u svojim podnescima i tijekom rasprave, a odnose se na činjenicu da je obujam uvoza indijske riže u Uniju bio malen, predstavljaju takve razloge koji su prvi put izneseni pred Općim sudom.
- 100 Stoga prigovore tužiteljâ koji se odnose na Komisijino pogrešno tumačenje pojma „proizvođači iz Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode” treba prihvatiti.
- 101 Podredno, Opći sud će ispitati i argumente tužiteljâ koji se odnose na analizu sniženja cijena i njezine prilagodbe kao i na povredu njihovih prava obrane.

Prigovori koji se odnose na analizu sniženja cijena i prilagodbe

- 102 Tužitelji u biti navode povredu članka 22. stavaka 1. i 2. i članka 23. Uredbe o OSP-u jer je Komisija prilikom usporedbe cijena uvoza iz Kambodže s cijenama Unije pogrešno prilagodila cijene Unije i oslonila se na neizvjesne podatke kako bi prilagodila troškove nastale nakon uvoza.
- 103 U tom pogledu tužitelji tvrde da ništa ne podupire Komisijinu tvrdnju prema kojoj se – iako se bijela ili polubijela riža proizvodi na jugu Europe – tržišno natjecanje koje se na nju odnosi uglavnom odvija na sjeveru. Podaci Eurostata o uvozu iz Kambodže i određeni odgovori na upitnike koje je poslala Komisija pokazuju da se znatan dio uvoza odnosi na jug Europe. Stoga bi prilagodba svih cijena Unije učinila nepravičnom usporedbu s cijenama uvoza iz Kambodže jer potonje nisu bile podvrgnute istoj prilagodbi. Tužitelji smatraju da je Komisija stoga trebala usporediti cijene Kraljevine Kambodže nakon uvoza s početnim tvorničkim cijenama proizvođača iz Unije.
- 104 Tužitelji dodaju da se u području antidampinga prilagodba troškova prijevoza može provesti samo u iznimnim okolnostima i da se mora ograničiti na prodaju na koju se navedene okolnosti posebno odnose. Međutim, u ovom slučaju nijedna iznimna okolnost ne opravdava odstupanje od uobičajene metode izračuna sniženja cijena. U svakom slučaju, Komisija je trebala utvrditi udio prodaje industrije Unije koji opravdava prilagodbu.
- 105 Osim toga, tužitelji osporavaju valjanost i pouzdanost podataka na kojima je Komisija temeljila utvrđenje da su troškovi prijevoza u Uniji iznosili jedinstvenih 49 eura po toni i da troškovi nakon uvoza iz Kambodže odgovaraju otprilike 2 % uvozne cijene. Kad je riječ o potonjima, oni ističu da, pod pretpostavkom da se Komisija oslonila na podatke prikupljene u istražnom postupku o zaštitnim mjerama u vezi sa satsumom iz 2004., troškovi o kojima je riječ nisu aktualni, a uvjeti prijevoza satsume razlikuju se od uvjeta prijevoza riže.

- 106 Komisija tvrdi da se Uredbom o OSP-u ne zahtijeva nikakva analiza sniženja cijena, s obzirom na to da se u članku 22. stavku 1. navedene uredbe samo navodi uvoz „u obujmu i/ili cijenama” koji uzrokuje ozbiljne poteškoće. Stoga su zahtjevi u pogledu dokazivanja i stupanj pojedinosti takve analize niži u ispitnom postupku provedenom u okviru Uredbe o OSP-u nego u okviru antidampinškog ispitnog postupka.
- 107 Što se tiče prilagodbe cijena Unije, Komisija tvrdi da se tržišno natjecanje između indijske riže podrijetlom iz Unije i one iz Kambodže provodi na sjeveru Europe, neovisno o tome smatraju li se predmetne okolnosti iznimnima ili ne. Činjenica da jug Europe prije svega konzumira japansku rižu dok sjever preferira indijsku rižu očita je činjenica koja se ogleda u geografskoj raspodjeli izvoza indijske riže iz Kambodže u Uniju. Ta prilagodba iznosa od 49 eura po toni temelji se, osim toga, na objektivnim dokazima i uobičajena je praksa, uključujući i u antidampinškim postupcima.
- 108 Dodaje da bi, čak i da prilagodba troškova prijevoza u Uniji nije bila uzeta u obzir, kambodžanske cijene u svakom slučaju dovele do sniženja cijena proizvođača iz Unije u iznosu od najmanje 5,4 % za prodaju u rasutom stanju i od 8,5 % za prodaju u pakiranju, što bi, zajedno s drugim čimbenicima koje je ispitala Komisija, bilo dovoljno da se dokaže postojanje ozbiljnih poteškoća u smislu članka 22. Uredbe o OSP-u.
- 109 Što se tiče prilagodbe uvoznih cijena, Komisija pojašnjava da se, s obzirom na to da tužitelji nisu naveli konkretan iznos troškova nakon uvoza, oslonila na podatke iz 2014. koji potječu iz revizije nakon isteka antidampinških mjera uvedenih na određenim pripremljenim ili konzerviranim agrumima.
- 110 Talijanska Republika pridružuje se argumentima Komisije i dodaje da se ocjena ozbiljnih poteškoća može temeljiti isključivo na količini i udjelima tržišta. Osim toga, člankom 22. Uredbe o OSP-u ne zahtijeva se da uzrok ozbiljnih poteškoća koje je utvrdila Komisija bude isključiv niti da bude izvjestan.
- 111 Ente Nazionale Risi se u biti pridružuje argumentima Komisije.
- 112 Opći sud utvrđuje da iz zajedničkog tumačenja članka 22. stavka 1. i članka 23. točke (j) Uredbe o OSP-u proizlazi da su cijene uvezenih i sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda jedan od ključnih čimbenika koje Komisija može, među ostalim, uzeti u obzir u okviru analize kojom se utvrđuje postojanje ozbiljnih poteškoća koje su nastale ili bi mogle nastati proizvođačima iz Unije predmetnim uvozom.
- 113 Međutim, Uredba o OSP-u ne sadržava definiciju pojma cijene i ne predviđa izričitu obvezu provođenja analize sniženja cijena ni metode izračuna u pogledu utvrđivanja učinka uvoza dotičnog proizvoda na industriju Unije.
- 114 Suprotno tomu, članci 22. i 23. Uredbe o OSP-u odnose se na uvjete na temelju kojih se može utvrditi da obujam uvoza i/ili cijena uvoza proizvoda koji se razmatra uzrokuju ili mogu uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima Unije koji proizvode slične ili izravno konkurentne proizvode te, naposljetku, na temelju kojih se može ponovno uspostaviti carina Zajedničke carinske tarife kako bi se privremeno prekinulo pogoršanje gospodarske i/ili financijske situacije proizvođača Unije.

- 115 Stoga valja zaključiti da ne postoji jedna, već više metoda analize koje omogućuju ispitivanje jesu li ispunjeni uvjeti koji su postavljeni člancima 22. i 23. Uredbe o OSP-u. Izbor između različitih metoda izračuna pretpostavlja ocjenu složenih ekonomskih situacija, tako da Komisija raspolaže određenom diskrecijskom ovlašću kada odabire metodu prema kojoj valja provjeriti jesu li ti uvjeti ispunjeni.
- 116 Opći sud također podsjeća na to da, iako Sud Komisiji priznaje široku diskrecijsku ovlast u složenim gospodarskim pitanjima, to ne znači da se sud Unije mora suzdržati od nadzora Komisijina tumačenja ekonomskih podataka.
- 117 Naime, kao što to proizlazi iz sudske prakse u točki 42. ove presude, sudovi Unije moraju posebno ne samo provjeriti materijalnu točnost dokaza na koje se oslanjaju, njihovu pouzdanost i dosljednost, već i provjeriti predstavljaju li ti dokazi sve relevantne podatke koji se moraju uzeti u obzir kako bi se ocijenila složena situacija i jesu li oni takve prirode da podupiru zaključke koji su iz njih izvedeni.
- 118 U ovom slučaju iz uvodnih izjava 61., 64., 76. i 77. pobijane uredbe proizlazi da se Komisija oslonila na obujam i na cijene uvoza indijske bijele ili polubijele riže podrijetlom iz Kambodže kako bi zaključila da su oni proizvođačima iz Unije sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda uzrokovali ozbiljne poteškoće, što je ona uostalom potvrdila na raspravi.
- 119 U tom pogledu, kao što je to navedeno u točkama 13. do 21. ove presude, Komisija je provela analizu sniženja cijena, u skladu s kojom je u osnovnom dokumentu s informacijama istaknula sniženje cijena Unije cijenama uvoza iz Kambodže od 22 %.
- 120 Nakon dostave tog dokumenta, Kraljevina Kambodža, među ostalim, pitala je jesu li troškovi nakon uvoza uzeti u obzir u okviru izračuna marže sniženja cijena. U odgovoru na očitovanja zainteresiranih stranaka, među kojima i onog Kraljevine Kambodže, Komisija je revidirala svoje izračune sniženja cijena te je prilagodila, s jedne strane, cijene industrije Unije kako bi se u obzir uzeo ujednačeni iznos od 49 eura po toni po osnovi troškova prijevoza riže s juga prema sjeveru Europe i, s druge strane, uvozna cijena, uzimajući u obzir troškove nastale nakon uvoza procijenjene na oko 2 % uvozne cijene. Nakon što je navela da je također uzela u obzir razlike u razini trgovine i usporedila prodajne cijene bijele riže stavljene na tržište u rasutom stanju s cijenama riže koja se prodaje u pakiranju, došla je do zaključka da je sniženje cijena iznosilo 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju.
- 121 Kao prvo, Opći sud utvrđuje da se, unatoč takvim prilagodbama provedenima tijekom upravnog postupka, Komisijini zaključci o pogoršanju gospodarskog stanja industrije Unije uzrokovanog uvozom indijske riže podrijetlom iz Kambodže temelje na sniženju cijena prije prilagodba, odnosno sniženju cijena od 22 %, kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 56., 60. i 63. pobijane uredbe.
- 122 Točno je da je Komisija u svojim odgovorima na pitanja koja je Opći sud postavio na temelju mjera upravljanja postupkom navela da je propustila ispraviti te navode sniženja cijena od 22 % i da je marže sniženja cijena precizirane u uvodnim izjavama 56., 60. i 63. pobijane uredbe trebalo tumačiti kao 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju. Međutim, Opći sud ističe da je, iako su uvodne izjave 56. i 60. pobijane uredbe istovjetne uvodnim izjavama 41. i 44. osnovnog dokumenta s informacijama, uvodna izjava 63. pobijane uredbe naknadno dodana i da je Komisija u trenutku donošenja pobijane uredbe uzela u obzir sniženje od 22 %.

- 123 Komisija je stoga počinila pogrešku koja se tiče činjenica time što je u pobijanoj uredbi zaključila da se stanje industrije Unije pogoršalo u ekonomskom smislu jer je bila podvrgnuta znatnom sniženju cijena u visini od 22 %.
- 124 Kao drugo, Opći sud podsjeća na to da, kao što to pravilno ističe Komisija, ako dio zahtjeva za prilagodbe namijenjene tomu da se uvozne cijene i cijene industrije Unije učine usporedivima radi utvrđivanja marže sniženja cijena, ta stranka mora podnijeti dokaz da je njezin zahtjev opravdan. Stoga, kada proizvođač zahtijeva primjenu prilagodbe, načelno radi njezina smanjenja, na tom je subjektu da navede i dokaže da su ispunjeni uvjeti za odobrenje takve prilagodbe (vidjeti po analogiji presudu od 26. listopada 2016., PT Musim Mas/Vijeće, C-468/15 P, EU:C:2016:803, t. 82. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također u tom smislu mišljenje nezavisnog odvjetnika P. Mengozzija u spojenim predmetima Changshu City Standard Parts Factory i Ningbo Jinding Fastener/Vijeće, C-376/15 P i C-377/15 P, EU:C:2016:928, t. 97. i navedenu sudsku praksu).
- 125 Isto tako, na Komisiji je, kada smatra potrebnim izvršiti prilagodbu, da svoju odluku temelji na dokazima ili u najmanju ruku na usklađenim indicijama koji upućuju na postojanje čimbenika zbog kojeg se provodi prilagodba te utvrditi njegov utjecaj na usporedivost cijena (vidjeti u tom smislu presude od 16. veljače 2012., Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, t. 58. i 61. i navedenu sudsku praksu i od 10. ožujka 2009., Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP/Vijeće, T-249/06, EU:T:2009:62, t. 180. i navedenu sudsku praksu).
- 126 U ovom slučaju, u uvodnim izjavama 34. i 35. pobijane uredbe, Komisija je navela da je Kraljevina Kambodža „osporila metodu koju je [Komisija] primijenila za izračun marži sniženja cijena”, da „[s] obzirom na njezine navode, troškovi nakon uvoza nisu dodani u izračun izvoznih cijena Kambodže” i da „[u]zimajući u obzir zaprimljene argumente, [odlučila je] revidirati svoje izračune snižavanja cijena kako bi se u obzir uzeli troškovi nakon uvoza ili relevantni troškovi prijevoza”.
- 127 Stoga valja utvrditi da je Komisija, nakon očitovanja na osnovni dokument s informacijama, prihvatila potrebu provedbe prilagodbi analize sniženja cijena. U skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 42. i 125. ove presude, ona se stoga morala osloniti na dokaze ili usklađene indicije koji omogućuju utvrđivanje postojanja čimbenika zbog kojih su prilagodbe provedene i odrediti njihov utjecaj na usporedivost cijena, a Opći sud mora ispitati pouzdanost, dosljednost i relevantnost dokaza na koje se Komisija poziva u potporu svojim zaključcima.
- 128 U tom pogledu, izračun sniženja cijena uvoza provodi se u svrhu utvrđivanja postojanja štete koju je pretrpjela industrija Unije kao rezultat tog uvoza i koristi se, šire, u svrhu procjene te štete i utvrđivanja marže štete, tj. stupnja otklanjanja navedene štete. Objektivno ispitivanje utjecaja uvoza zahtijeva primjerenu usporedbu cijene proizvoda koji se razmatra i cijene sličnog proizvoda te industrije kada se prodaje na području Unije. Kako bi se zajamčila primjerenost te usporedbe, cijene se moraju usporediti na istoj razini trgovine. Naime, usporedba provedena između cijena pribavljenih na različitim razinama trgovine, to jest bez uključivanja svih troškova povezanih s razinom trgovine koju treba uzeti u obzir, nužno će dovesti do zavaravajućih rezultata na temelju kojih se ne može ispravno ocijeniti šteta za industriju Unije. Takva primjerena usporedba jest uvjet zakonitosti izračuna štete za tu industriju (vidjeti u tom smislu i po analogiji presude od 10. travnja 2019., Jindal Saw i Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, t. 239. i navedenu sudsku praksu).

- 129 Kao prvo, što se tiče prilagodbe cijena Unije kako bi se uzeli u obzir troškovi prijevoza s juga na sjever Europe u jedinstvenom iznosu od 49 eura po toni, Sud podsjeća na to da je praksa usporedbe cijene „franko tvornica”, bez troškova prijevoza, proizvoda industrije Unije po cijenama „trošak, osiguranje, vozarina” (CIF) na uveznoj granici Unije u više navrata priznata u sudskoj praksi (vidjeti po analogiji presude od 30. studenoga 2011., Transnational Company „Kazchrome” i ENRC Marketing/Vijeće i Komisija, T-107/08, EU:T:2011:704, t. 55. i od 10. travnja 2019., Jindal Saw i Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, t. 243. do 249., mišljenje nezavisnog odvjetnika G. Slynna u predmetu Francuska/Komisija, 181/85, EU:C:1986:491, t. 708. i 709.).
- 130 Komisija se u fazi postupka pred Općim sudom poziva na iznimne okolnosti koje opravdavaju takvu prilagodbu čiji je cilj uzimanje u obzir troškova potrebnih za dovođenje proizvoda u mjesto u kojem se odvija tržišno natjecanje, to jest sjever Europe, te upućuje na svoju praksu provedenu u njezinoj Provedbenoj uredbi (EU) 2019/1688 od 8. listopada 2019. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz smjesa uree i amonijeva nitrata podrijetlom iz Rusije, Trinidada i Tobaga te Sjedinjenih Američkih Država (SL 2019., L 258, str. 21.) i Provedbenoj uredbi (EU) 2019/576 od 10. travnja 2019. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz smjesa uree i amonijeva nitrata podrijetlom iz Rusije, Trinidada i Tobaga te Sjedinjenih Američkih Država (SL 2019., L 100, str. 7.).
- 131 Međutim, kao što to pravilno tvrde tužitelji, u uvodnim izjavama 108. do 110. Provedbene uredbe 2019/1688 i u uvodnim izjavama 127. i 129. Provedbene uredbe 2019/576, Komisija je pojasnila da se njezina uobičajena praksa sastojala od usporedbe CIF cijene proizvođača izvoznika na granici Unije s cijenom franko tvornica proizvođača Unije. Iz tih uvodnih izjava također proizlazi da Komisija odstupa od tog standardiziranog pristupa i prilagođava određene prodaje industrije Unije ako to opravdavaju izvanredne okolnosti. Navodi da tada može ograničiti prilagodbu na udio prodaje na koji utječe iznimna situacija.
- 132 U ovom slučaju, Komisija u pobijanoj uredbi ne iznosi nikakve tvrdnje da postoje takve iznimne okolnosti, koje bi opravdale to da, kada je riječ o prodaji indijske riže u Uniji, valja uzeti u obzir troškove prijevoza s juga prema sjeveru Europe. Ona se poziva na okolnosti ovog slučaja tek u fazi odgovora na repliku, iako se na takve posebne okolnosti pozivala u samom tekstu provedbenih propisa koje navodi.
- 133 Osim toga, Komisija nije dostavila nijedan dokaz ni pouzdanu i relevantnu indiciju u prilog svojoj tvrdnji prema kojoj je „očita činjenica” da je mjesto u kojem se odvija tržišno natjecanje u pogledu indijske riže u Uniji sjever Europe, tako da je bilo potrebno uzeti u obzir cijene industrije Unije nakon prijevoza cjelokupne bijele ili polubijele indijske riže s juga na sjever Europe a ne prilagođavati troškove prijevoza prema udjelu prodaje riže u različitim zemljopisnim područjima Unije.
- 134 Naime, prije svega, iako je Komisija u uvodnoj izjavi 36. pobijane uredbe navela da se „jug” Europe sastoji od Italije i Španjolske, ona je u svojem odgovoru na tužbu odredila da se on sastoji od Italije, Španjolske i Grčke, kojoj je zatim dodala Portugal.
- 135 Nadalje, u odgovoru na pitanja koja je postavio Opći sud na temelju mjera upravljanja postupkom Komisija je predstavila dvije publikacije u kojima je ta „očita” činjenica navedena i objašnjena statističkim podacima.

- 136 Međutim, s jedne strane, Opći sud utvrđuje da je riječ o opisnom dokumentu o riži koji je izdala Komisija, u kojem se tvrdi, a da ta tvrdnja nije potkrijepljena dokazima, da je „indijska riža (dugog zrna) ,tradicionalna’ azijska riža, koja čini [oko] 25 % proizvodnje riže u Uniji i koja se uglavnom konzumira na sjeveru Europe”.
- 137 S druge strane, Komisija je podnijela tablicu, objavljenu u jednom članku iz prosinca 1995. o kvaliteti riže u Uniji, kojom se utvrđuje brojana procjena potrošnje indijske i japanske riže tijekom 1993. i 1994. za svaku od dvanaest država tada članica Unije.
- 138 Iako ta tablica pruža informacije o navikama konzumiranja riže u Europskoj uniji prije 30 godina, te su se navike vjerojatno znatno promijenile, kao što su to tužitelji s pravom istaknuli u svojim očitovanjima na Komisijine odgovore i na raspravi. Iz ovog dokumenta također proizlazi da Italija, Španjolska, Grčka i Portugal zadržavaju približno 11,8 % konzumacije indijske riže u Uniji, a sama Komisija je priznala da je 12 % uvoza iz Kambodže otišlo u te zemlje „juga”.
- 139 Naposljetku, iako Komisija u uvodnoj izjavi 36. pobijane uredbe navodi da se oslonila na podatke navedene u pritužbi i provjerene tijekom ispitnog postupka na licu mjesta, valja utvrditi da pritužba Talijanske Republike ne sadržava nikakve podatke o troškovima prijevoza takve količine u Uniji i da provjere koje je Komisija provela tijekom ispitnog postupka na licu mjesta nisu dio spisa.
- 140 Komisija je u fazi odgovora na tužbu pojasnila da se objektivni dokazi koji opravdavaju prilagodbu troškova prijevoza u Uniji u iznosu od 49 eura po toni, odnosno izjava talijanskog udruženja proizvođača riže (AIRI), koja je potvrđena na licu mjesta kod dvaju talijanskih proizvođača uključenih u uzorak, nalaze u spisu, ali da tužiteljima nisu bili dostupni zbog zahtjeva za povjerljivo postupanje. Dodala je da bi analiza, čak i bez prilagodbe troškova prijevoza, dokazala postojanje sniženja cijena proizvođača iz Unije u iznosu od najmanje 5,4 % za prodaju u rasutom stanju i 8,5 % za prodaju u pakiranju.
- 141 Točno je da je pristup stranaka informacijama koje se odnose na odluke Komisije, na temelju članka 17. stavka 3. Delegirane uredbe, kao što to proizlazi iz točke 171. ove presude, izričito ograničen povjerljivošću tih informacija. Načela kojima se uređuje pravo stranaka na informaciju stoga moraju biti usklađena s poštovanjem načela povjerljivosti, a posebno s obvezom institucija Unije da poštuju poslovnu tajnu (vidjeti po analogiji mišljenje nezavisnog odvjetnika G. Pitruzzelle u predmetu Donex Shipping and Forwarding, C-104/19, EU:C:2020:159, t. 61. i navedenu sudsku praksu).
- 142 Ipak, prema sudskoj praksi navedenoj u točki 99. ove presude, zakonitost akta Unije mora se ocijeniti u skladu s činjeničnim i pravnim elementima koji su postojali na dan kada je taj akt donesen, tako da Opći sud ne može razloge iznesene tijekom ispitnog postupka zamijeniti drugim razlozima na koje se pozvalo prvi put pred njim. To je slučaj s Komisijinim ocjenama iznesenima u njezinim podnescima, kojima ona bez dodatnih pojašnjenja tvrdi da bi, u nedostatku prilagodbe troškova prijevoza, cijene uvoza iz Kambodže svejedno dovele do sniženja cijena proizvođača iz Unije u iznosu od najmanje 5,4 % za prodaju u rasutom stanju i 8,4 % za prodaju u pakiranju.
- 143 Odbijanje otkrivanja predmetnih informacija ne može se, osim toga, opravdati razlogom istaknutim tijekom postupka pred Općim sudom (vidjeti u tom smislu presudu od 1. lipnja 2017., Changmao Biochemical Engineering/Vijeće, T-442/12, EU:T:2017:372, t. 153.).

- 144 U svakom slučaju, već je presuđeno da informacije potrebne za ocjenu je li, s obzirom na strukturu tržišta, sporna prilagodba bila odgovarajuća, nisu povjerljivi podaci jer je riječ o utvrđivanju, uz obrazloženje, razine trgovine proizvoda Unije koja odgovara razini uvezenih proizvoda i provođenju odgovarajuće prilagodbe kako bi se u obzir uzeli svi povezani troškovi (vidjeti po analogiji presudu od 17. veljače 2011., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Vijeće, T 122/09, neobjavljeni, EU:T:2011:46, t. 86.).
- 145 Komisija se stoga ne može valjano pozivati na povjerljivost svih informacija na temelju kojih je moguće zaključiti da su troškovi prijevoza u Uniji prilagođeni u jedinstvenom iznosu od 49 eura po toni.
- 146 Opći sud nadalje primjećuje da je Komisija 8. veljače 2022., nakon pitanja i zahtjeva za podnošenje dokumenta Općeg suda na temelju mjera upravljanja postupkom, ponovila da je AIRI-jeva izjava povjerljiva.
- 147 Međutim, ona je 10. veljače 2022. navela da je od AIRI-ja dobila potvrdu da, s obzirom na vrijeme koje je proteklo od upravnog postupka, zahtjev za povjerljivo postupanje u vezi s izjavom o troškovima prijevoza nije održan. Dodala je da je navedenu izjavu dostavila 18. veljače 2022. u odgovorima na pitanja Općeg suda i da joj sve stranke mogu pristupiti.
- 148 Iz elemenata spisa proizlazi da je Komisija podnijela samo razmjenu poruka elektroničke pošte između nje i društva Ente Nazionale Risi, u kojoj se nalazi snimka ekrana koja prikazuje tablicu troškova prijevoza riže na veliko i u velikim vrećama. U njoj se navodi da iznos od 49 eura odgovara troškovima prijevoza riže u velikim vrećama koje se prevoze iz Italije u Belgiju. Suprotno tomu, Općem sudu nije dostavljen izvorni dokument iz kojeg proizlaze ti podaci niti izračuni koji su omogućili da se do njih dođe.
- 149 Zemljopisna rasprostranjenost na kojoj se temelji „očita činjenica” prema kojoj se konkurencija bijele ili polubijele indijske riže u Uniji odvija na sjeveru Europe stoga nije potkrijepljena pouzdanim i relevantnim dokazima. Isto vrijedi za Komisijin izbor da na cijelu proizvodnju indijske riže u Uniji primijeni jedinstvenu stopu od 49 eura po toni za troškove prijevoza, a da pri tome prilagodba nije ograničena na određeni udio prodaje bijele i polubijele indijske riže u Uniji koja stvarno zahtijeva takav prijevoz s juga na sjever Europe.
- 150 Kao drugo, što se tiče prilagodbe uvoznih cijena, Komisija je u uvodnoj izjavi 36. pobijane uredbe navela da se oslonila na „podatke dobivene u okviru prethodnog ispitnog postupka u vezi s drugim prehrambenim proizvodom, to jest satsumom”. Suprotno tomu, nije dostavila pouzdane i dosljedne dokaze ni usklađene indicije u pogledu predmetnog ispitnog postupka i podataka na temelju kojih bi bilo moguće zaključiti da su troškovi nakon uvoza trebali biti procijenjeni na približno 2 % uvozne cijene.
- 151 Naime, iako su tužitelji iznijeli pretpostavku da se radilo o ispitnom postupku iz 2003./2004. i istaknuli prigovore u vezi s korištenjem takvih ranijih podataka, Komisija je u fazi odgovora na tužbu osporila tu pretpostavku te je pojasnila da se radilo o podacima iz 2014. koji potječu iz revizije nakon isteka antidampinških mjera uvedenih na određene pripremljene ili konzervirane agrume.

- 152 Točno je da se u predmetu koji se odnosi na uvoz pripremljenih ili konzerviranih agruma podrijetlom iz Kine već smatralo da je prilagodba uvozne cijene od 2 % bila niska, tako da je bilo razumno pretpostaviti da uključuje samo troškove nastale do dolaska robe u skladište uvoznika (presuda od 17. veljače 2011., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Vijeće, T-122/09, EU:T:2011:46, t. 85.).
- 153 Međutim, čak i pod pretpostavkom da su tužitelji morali shvatiti da se predmetna prilagodba temeljila na istražnom postupku iz 2014. i da je uključivala samo troškove nastale do dolaska robe u skladište uvoznika, nijedan element među onima koji su im dostavljeni tijekom upravnog postupka ili koji su navedeni u pobijanoj uredbi nije posvećen tomu zašto je ta faza distributivnog lanca uvezenih proizvoda ekvivalent razini „sjevera Europe” industrije Unije niti kako su cijene prijevoza satsume ekvivalentne cijenama riže, manje kvarljivog suhog proizvoda, i, prema tome, zašto je ta prilagodba u ovom slučaju odgovarajuća.
- 154 Opći sud stoga utvrđuje da elementi na koje se Komisija poziva kako bi opravdala tu prilagodbu nisu dovoljno uvjerljivi odnosno da su nepostojeći te se ne mogu smatrati dokazima ni usklađenim indicijama koji omogućuju utvrđivanje postojanja čimbenika zbog kojeg je provedena prilagodba uvozne cijene i na temelju kojih se određuje njezin utjecaj na usporedivost cijena.
- 155 Kao treće, što se tiče prilagodbe analize sniženja cijena kako bi se uzele u obzir razlike u razini trgovine i uspoređivale cijene bijele riže prodane u rasutom stanju s cijenama riže koja se prodaje u pakiranju, valja istaknuti da Komisija nije podnijela nikakav dokaz u potporu toj prilagodbi ni indiciju koji omogućuju utvrđivanje postojanja čimbenika zbog kojih je ta prilagodba provedena i na temelju kojih se određuje njezin utjecaj na usporedivost cijena.
- 156 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da se Komisija nije oslonila na pouzdane i relevantne dokaze, ili indicije, kojima se može potkrijepiti njezina odluka o provedbi prilagodbi u okviru analize sniženja cijena.
- 157 Stoga također valja prihvatiti prigovore tužiteljâ koji se temelje na postojanju očitih pogrešaka u ocjeni u dijelu u kojem je Komisija provela prilagodbe cijena Unije i uvoznih cijena.

Prigovori koji se temelje na povredi prava obrane tužiteljâ i obvezi priopćavanja bitnih činjenica i razmatranja te pojedinosti na kojima se temelje

- 158 Tužitelji se u biti pozivaju na povredu svojih prava obrane i članka 17. stavaka 1. do 4. Delegirane uredbe, u vezi s člankom 38. stavkom 3. Uredbe o OSP-u, jer Komisija prije donošenja odluke o ponovnom uvođenju carine Zajedničke carinske tarife na uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže, nije otkrila određene bitne činjenice i razmatranja ili pojedinosti na kojima je temeljila svoju konačnu odluku.
- 159 Prije svega, tužitelji tvrde da im Komisija nije dostavila analizu sniženja cijena ni prilagodbe izvršene nakon primjedbi koje su uslijedile nakon priopćenja osnovnog dokumenta s informacijama, kao ni izvorne podatke koji se njega odnose, u vezi s troškovima nastalima nakon uvoza, troškovima prijevoza riže s juga na sjever Europe kao ni razliku između prodajne cijene u rasutom stanju i one u pakiranjima.

- 160 Komisija nije priopćila ni podatke na kojima se temelji izračun pokazatelja potrošnje i štete, kao što su tržišni udjeli i obujam prodaje, razvoj proizvodnje Unije, uvoz i njegovu cijenu, uključujući podatke dobivene od država članica i Eurostata te brojke utvrđene na temelju njih, ni analizu u kojoj je primijenila stopu konverzije polubijele riže u ekvivalent bijele riže.
- 161 Ti su elementi očito bitne činjenice i razmatranja te su podaci korišteni u tom pogledu pojedinosti na kojima se one temelje, tako da je, u skladu s člankom 17. stavcima 1. do 4. Delegirane uredbe, Komisija imala obvezu otkriti ih, uključujući javno dostupne podatke.
- 162 Nadalje, tužitelji tvrde da, iako su njihova očitovanja nakon otkrivanja osnovnog dokumenta s informacijama omogućila znatno smanjenje marže sniženja cijena s 22 na 13 % za prodaju u rasutom stanju i na 14 % za prodaju u pakiranju, nije isključeno da im je otkrivanje analize sniženja cijena i prilagodbi koje su u njoj provedene, iz izvornih podataka u tom pogledu kao i drugih značajnih elemenata omogućilo iznošenje dodatnih primjedbi. Time što nije otkrila te informacije, što je Komisija priznala, ona ih je lišila mogućnosti da iznesu svoja očitovanja u tom pogledu, što je moglo dovesti do izmjene nekih od njezinih utvrđenja i do dodatnog smanjenja marže sniženja cijena, odnosno dovesti u pitanje analizu uzročne veze između navodnih ozbiljnih poteškoća i uvoza bijele i polubijele indijske riže podrijetlom iz Kambodže.
- 163 Naposljetku, tužitelji smatraju da nijedan od elemenata koji nisu otkriveni nije bio povjerljiv. Čak i pod pretpostavkom da su neki od njih bili povjerljivi, trebali su, u skladu s člankom 38. stavcima 3. i 5. Uredbe o OSP-u, biti predmet zahtjeva za povjerljivim postupanjem i u svakom slučaju biti dostavljeni u općim crtama ili u obliku sažetka.
- 164 Prije svega, Komisija tvrdi da su tužitelji mogli razumjeti analizu sniženja cijena i podatke na kojima se ona temelji s obzirom na informacije iz osnovnog dokumenta s informacijama koje su se odnosile na cijenu uvoza iz Kambodže i jedinične cijene uzgajivača iz Unije uključenih u uzorak. Iako priznaje da nije otkrila prilagodbe navedene analize i elemente na kojima se one temelje, dodaje da su one izvršene nakon očitovanja zainteresiranih stranaka o osnovnom dokumentu s informacijama i da su one dovele do smanjenja sniženja cijena te su stoga povoljne za tužitelje. Usto pojašnjava da je sniženje cijena samo jedan od elemenata koji je uzet u obzir kako bi se procijenile ozbiljne poteškoće nastale industriji Unije.
- 165 Komisija dodaje da tužiteljima nisu bili dostupni podaci na kojima se temelji prilagodba troškova prijevoza s juga na sjever Europe zbog zahtjeva za povjerljivo postupanje.
- 166 Nadalje, što se tiče pokazatelja potrošnje i štete, iako Komisija priznaje da je riječ o bitnim činjenicama, ona tvrdi da su bile uključene u osnovni dokument s informacijama. Što se tiče podataka na temelju kojih su ti pokazatelji izračunani, uopće se ne radi o bitnim činjenicama ni o razmatranjima koja treba priopćiti tužiteljima. Osim toga, potonji su mogli izraditi vlastite izračune na temelju informacija sadržanih u osnovnom ili javno dostupnom dokumentu s informacijama.
- 167 U tom pogledu, Komisija se također poziva na članak 16. stavak 1. Delegirane uredbe i članak 12. stavak 1. Odluke (EU) 2019/339 predsjednika Europske komisije od 21. veljače 2019. o funkciji i opisu poslova službenika za saslušanje u određenim trgovinskim postupcima (SL 2019., L 60, str. 20.) kojima se predviđa mogućnost službenika za saslušanje da intervenira na zahtjev stranaka kako bi ispitao, među ostalim, odbijanja davanja pristupa cjelokupnom spisu i sporove u vezi s povjerljivošću dokumenata.

- 168 Iz tih odredbi proizlazi da su tužitelji tijekom upravnog postupka morali zatražiti pristup podacima na kojima su se temeljili pokazatelji potrošnje i štete te izračun koji se odnosi na stopu konverzije riže. Stoga se više ne mogu žaliti na njihovo neotkrivanje pred Općim sudom.
- 169 Naposljetku, Komisija tvrdi da eventualne nepravilnosti zbog neotkrivanja određenih informacija tužiteljima ne mogu dovesti do poništenja pobijane uredbe s obzirom na to da tužitelji nisu dokazali da je upravni postupak mogao dovesti do drukčijeg ishoda da su im takve informacije bile otkrivene.
- 170 Talijanska Republika i Ente Nazionale Risi u biti upućuju na Komisijine argumente.
- 171 U članku 17. Delegirane uredbe, naslovljenom „Otkrivanje informacija”, predviđeno je:
- „1. Komisija otkriva informacije o bitnim činjenicama i razmatranjima na temelju kojih su donesene odluke Komisije.
 2. Otkrivene informacije dostavljaju se pismenim putem. Sadržavaju nalaze Komisije i odražavaju njezinu namjeru da ponovno uvede ili ne uvede uobičajene pristojbe zajedničke carinske tarife.
 3. Otkrivene informacije dostavljaju se vodeći računa o zaštiti povjerljivih podataka u najkraćem roku, u pravilu najkasnije 45 dana prije konačne odluke Komisije o prijedlogu konačnog postupanja, a u svakom slučaju u odgovarajućem roku tako da ga stranke mogu komentirati, a Komisija navedene komentare razmotriti. Ako Komisija u tom trenutku nije u mogućnosti otkriti neke činjenice ili razmatranja, otkriva ih naknadno, u najkraćem mogućem roku.
 4. Otkrivanje informacija ne dovodi u pitanje nijednu odluku koja se donese naknadno, ali ako se takva odluka temelji na različitim činjenicama i razmatranjima, oni se otkrivaju u najkraćem mogućem roku.
 5. Podnesci dostavljeni nakon otkrivanja informacija uzimaju se u obzir isključivo ako su primljeni u roku koji Komisija određuje za svaki pojedinačni slučaj, vodeći računa o žurnosti pitanja, a koji nije kraći od 14 dana.”
- 172 Opći sud najprije ističe da ta odredba ni na koji način ne podvrgava Komisijinu obvezu otkrivanja informacija zahtjevima zainteresiranih strana koji bi se odnosili na one pojedinosti na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je predviđena zaštitna mjera i s kojom tužitelji žele biti upoznati.
- 173 Komisijino tumačenje te odredbe, prema kojem su tužitelji trebali zatražiti pristup predmetnim podacima temelji se na sustavu antidampinškog postupka u okviru kojeg antidampinška uredba određenim zainteresiranim osobama dodjeljuje prava i postupovna jamstva čije ostvarivanje, međutim, ovisi o aktivnom sudjelovanju tih osoba u samom postupku, koje se mora očitovati barem podnošenjem pisanog zahtjeva u određenom roku (presuda od 9. srpnja 2020., *Donex Shipping and Forwarding*, C-104/19, EU:C-104/19, t. 70.).
- 174 Iako je mogućnost dobivanja konačne informacije i, naknadno, podnošenja očitovanja u tom pogledu, u okviru antidampinške uredbe podložna podnošenju zahtjeva Komisiji, člankom 17. Delegirane uredbe, međutim, ne zahtijeva se takav zahtjev.

- 175 Nadalje, Opći sud utvrđuje da se članak 16. Delegirane uredbe i članak 12. stavak 1. Odluke 2019/339 odnose na intervenciju službenika za saslušanje tijekom upravne faze i da se odnose na specifičnu situaciju u kojoj su predmetne stranke podnijele zahtjev za uvid u cjelokupni spis ili u poseban dokument, da je Komisija taj pristup odbila i da treba odlučiti, među ostalim, o sporu koji se odnosi na povjerljivost određenih dokumenata.
- 176 To pravo zainteresiranih strana da pisanim putem zatraže pristup spisu tijekom upravne faze i pitanje eventualne intervencije službenika za saslušanje u slučaju odbijanja ili spora o povjerljivosti određenih dokumenata razlikuju se od obveze Komisije da dostavi pojedinosti na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja na kojima je temeljila svoju konačnu odluku u smislu članka 17. delegirane uredbe.
- 177 Stoga, suprotno onomu što tvrdi Komisija, žalitelji nisu bili podvrgnuti nikakvoj prethodnoj obvezi da tijekom upravnog postupka zatraže pristup informacijama iz članka 17. delegirane uredbe kako bi se pred Općim sudom mogli pozvati na povredu te odredbe i svojih prava obrane.
- 178 Konačno, Sud ističe da, prema sudskoj praksi, prava obrane uključuju i pravo na saslušanje i pravo na pristup spisu te su među temeljnim pravima koja čine sastavni dio pravnog poretka Unije i sadržani su u Povelji o temeljnim pravima Europske unije (vidjeti u tom smislu presude od 3. srpnja 2014., Kamino International Logistics i Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 i C-130/13, EU:C:2014:2041, t. 28. i navedenu sudsku praksu).
- 179 Budući da istražni postupci koji prethode donošenju uredbi kojima se uvode zaštitne mjere mogu izravno i osobno utjecati na dotične stranke i za njih imati nepovoljne posljedice, Komisija je dužna poštovati određena postupovna načela i jamstva (vidjeti u tom smislu presudu od 10. travnja 2019., Jindal Saw i Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, t. 74. i 76.).
- 180 Nadalje, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da prilikom ispunjavanja svoje dužnosti informiranja institucije Unije moraju djelovati sa svom dužnom pažnjom koja se zahtijeva nastojeći dotičnim poduzetnicima pružiti, u mjeri u kojoj je osigurano poštovanje povjerljivosti predmeta, informacije koje su korisne za obranu njihovih interesa te birajući, po potrebi po službenoj dužnosti, prikladne načine takvog priopćavanja. Predmetnim poduzetnicima mora se u svakom slučaju omogućiti da, tijekom upravnog postupka, učinkovito izraze svoje stajalište o istinitosti i relevantnosti navodnih činjenica i okolnosti te o bitnim činjenicama i razmatranjima na temelju kojih Komisija donosi svoje odluke i ocjenjuje postojanje ozbiljnih poteškoća koje su nastale ili bi mogle nastati industriji Unije kao posljedica uvoza proizvoda podrijetlom iz zemlje korisnice (vidjeti po analogiji presudu od 16. veljače 2012., Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, t. 76. i navedenu sudsku praksu).
- 181 Konkretno, pravo na saslušanje jamči svakoj osobi mogućnost da na smislen i učinkovit način iznese svoje mišljenje u upravnom postupku i prije donošenja bilo koje odluke koja bi mogla nepovoljno utjecati na njezine interese (presude od 4. travnja 2019., OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, t. 53. i od 25. lipnja 2020., HF/Parlament, C-570/18 P, EU:C:2020:490, t. 58. i navedena sudska praksa).
- 182 Da bi to iznošenje stajališta bilo djelotvorno sa stajališta dotične osobe zahtijeva se stoga da se stajalište moglo pravovremeno iznijeti kako bi ga Komisija mogla uzeti u obzir i, uz svu dužnu pozornost, ocijeniti njegovu relevantnost za sadržaj mjere koja se usvaja.

- 183 U okviru zaštitnih mjera donesenih na temelju Uredbe o OSP-u, člankom 17. delegirane uredbe utvrđuju se određeni načini ostvarivanja prava zainteresiranih stranaka na podnošenje primjedbi i time ostvaruje njihovo pravo na saslušanje. Tim člankom se u njegovu stavku 1. propisuje obveza Komisije da otkrije pojedinosti na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih donosi svoje odluke.
- 184 Takva se obveza *a fortiori* nameće u pogledu samih bitnih činjenica i razmatranja, tim više što stavci 3. i 4. članka 17. Delegirane uredbe izričito spominju otkrivanje „činjenica i razmatranja”.
- 185 Taj članak također u stavku 3. određuje da se otkrivanje mora provesti što je prije moguće, a načelno najkasnije 45 dana prije konačne odluke Komisije. U svakom slučaju, ono mora biti učinjeno u primjerenom trenutku koji strankama omogućuje da podnesu svoja očitovanja, a Komisiji da ih ispita. Osim toga, taj članak u stavku 4. propisuje da kada Komisija namjerava donijeti kasniju odluku na temelju činjenica i razmatranja koji su različiti od onih prethodno otkrivenih, ona ih mora otkriti u najkraćem mogućem roku.
- 186 Tekst članka 17. delegirane uredbe ne sadržava nikakve naznake na temelju kojih bi se tom otkrivanju moglo dati čisto indikativan karakter. Neke jezične verzije te odredbe, kao što su engleska i francuska verzija, u kojima se upotrebljavaju glagoli „*shall*” i „*doivent*” odnosno indikativ prezenta, tako se izričito pozivaju na obvezu Komisije da otkrije pojedinosti na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja ili različite činjenice i razmatranja na temelju kojih donosi svoje odluke, poštujući pritom rokove.
- 187 Prigovore tužiteljâ koji se odnose na informacije koje Komisija nije otkrila valja ispitati s obzirom na ta načela. U tu svrhu Opći je sud odlučio analizirati one prigovore koji se odnose na neotkrivanje, kao prvo, podataka na kojima se temelje pokazatelji potrošnje i štete i, kao drugo, analize sniženja cijena i njezinih prilagodbi nakon očitovanja zainteresiranih stranaka o osnovnom dokumentu s informacijama.

Podaci na kojima se temelje pokazatelji potrošnje i štete

- 188 U ovom slučaju, Komisija je u osnovnom dokumentu s informacijama zainteresiranim strankama otkrila činjenice i razmatranja koja je smatrala bitnima i na temelju kojih je namjeravala privremeno ponovno uvesti carine Zajedničke carinske tarife na uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže, uključujući brojke u vezi s pokazateljima potrošnje i štete te analizu trenda koji su pokazali ti pokazatelji, kao što to proizlazi iz točaka 11. do 16. ove presude.
- 189 Opći sud podsjeća na to da, kao što to proizlazi iz točaka 172. do 186. ove presude, članak 17. delegirane uredbe Komisijinu obvezu otkrivanja ne uvjetuje nikakvim aktivnim sudjelovanjem zainteresiranih strana u upravnom postupku. Osim toga, prava obrane, čije poštovanje Komisija mora osigurati u okviru ispitnog postupka radi donošenja zaštitnih mjera na temelju Uredbe o OSP-u, provedena su u Delegiranoj uredbi putem cjelovitog sustava postupovnih jamstava čija je svrha, među ostalim, omogućiti zainteresiranim strankama da učinkovito brane svoje interese.
- 190 U tom pogledu valja istaknuti da članak 17. delegirane uredbe u svojem stavku 1. ne ograničava Komisijinu obvezu otkrivanja na bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih ona donosi svoje odluke, nego se izričito odnosi na pojedinosti na kojima se oni temelje.

- 191 Komisija je priznala da su pokazatelji potrošnje i štete bitne činjenice. Informacije i podaci na kojima se ti pokazatelji temelje stoga su pojedini na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja, o kojima je trebalo obavijestiti tužitelje, u skladu s člankom 17. Delegirane uredbe.
- 192 Što se tiče, prije svega, stopa konverzije polubijele riže u protuvrijednosti bijele riže, iz bilješke na dnu stranice br. 5 osnovnog dokumenta s informacijama proizlazi da je Komisija navela da je ta stopa konverzije utvrđena Uredbom Komisije (EZ) br. 1312/2008 od 19. prosinca 2008. o utvrđivanju stopa konverzije, troškova prerade i vrijednosti nusproizvoda za različite faze prerade riže (SL 2008., L 344, str. 56.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 55., str. 202.) te da se primjenjuje i na uvoz i na količine proizvedene u Uniji. Stopa konverzije polubijele riže u bijelu rižu određena je u članku 1. stavku 3. te uredbe tako da su tužitelji imali pristup toj informaciji. U tom se pogledu ne može utvrditi nikakva povreda prava obrane.
- 193 Nadalje, kad je riječ o podacima koji su Komisiji omogućili da utvrdi brojke u vezi s potrošnjom u Uniji, tržišnim udjelima koje drže industrija Unije i Kraljevina Kambodža, trendom uvoza indijske riže podrijetlom iz Kambodže i o njihovim cijenama, kao i o proizvodnji, zalihama i površini koju je industrija Unije posvetila kulturi indijske riže, navedene u uvodnim izjavama 19., 21., 24., 26., 33., 35., 36. i 38. dokumenta s općim informacijama te u uvodnim izjavama 25., 27., 30., 32., 47., 49., 52. i 53. pobijane uredbe, mora se napomenuti da je tamo samo navedeno da je te brojke Komisija utvrdila na temelju podataka primljenih od država članica odnosno Eurostatovih podataka.
- 194 Očito je da se predmetni Eurostatovi podaci ili podaci primljeni od država članica ne nalaze u spisu stavljenom tužiteljima na raspolaganje i poveznica koja se nalazi u bilješci na dnu stranice br. 4 osnovnog dokumenta s informacijama upućuje na općenito predstavljanje zajedničke poljoprivredne politike Unije u pogledu „žitarica, uljarica, proteinskih usjeva i riže” na stranici Komisije.
- 195 Komisija se u tom pogledu ne može osloniti na točku 372. presude od 27. rujna 2006., Archer Daniels Midland/Komisija (T-329/01, EU:T:2006:268). Naime, iz te presude proizlazi da se predmetno javno dostupno djelo u tom predmetu sastojalo od posebne publikacije koja je izričito spomenuta u bilješci na dnu stranice u obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku. Suprotno tomu, u ovom slučaju poveznica u bilješci na dnu stranice br. 4 osnovnog dokumenta s informacijama ne upućuje izravno na podatke koje je Eurostat stavio na raspolaganje i oni, kao ni podaci primljeni od država članica, nisu na drugi način priopćeni tužiteljima.
- 196 U svakom slučaju, čak i ako bi se smatralo da su statistički podaci Eurostata bili javno dostupni i da su tužitelji imali pristup krajnjim podacima koji se odnose na pokazatelje potrošnje i štete u osnovnom dokumentu s informacijama, Komisija nije objasnila upotrijebljenu metodologiju, prema potrebi, za kombiniranje podataka primljenih od država članica sa statističkim podacima Eurostata u svrhu utvrđivanja konačnih podataka navedenih u osnovnom dokumentu s informacijama i pobijanoj uredbi.
- 197 Stoga je Komisija povrijedila članak 17. Delegirane uredbe time što zainteresiranim strankama nije pravodobno dostavila podatke Eurostata i podatke država članica dobivene u svrhu ispitnog postupka i izračuna pokazatelja potrošnje i štete.

- 198 Naposljetku, što se tiče, konkretnije, podataka upotrijebljenih za utvrđivanje proizvodnje Unije, Komisija priznaje da je priopćila samo djelomičan izračun jer podaci nisu odražavali početne zalihe ni uporabu riže kao sjemeni. Međutim, dodaje da je taj izračun bio u skladu s izračunom bilance i da su ga tužitelji mogli razumjeti na temelju bilance o riži kojoj su imali pristup.
- 199 Točno je da iz bilanci o riži priloženih podnescima tužitelja proizlazi da brojke koje se odnose na završne zalihe iz uvodne izjave 36. osnovnog dokumenta s informacijama, koje su ponovljene u uvodnoj izjavi 52. pobijane uredbe, odgovaraju razlici između, s jedne strane, zbroja početnih zaliha, korištene proizvodnje i uvoza i, s druge strane, ukupne unutarnje uporabe i izvoza. Međutim, iako se tom računovodstvenom formulacijom mogu izračunati završne zalihe, Komisija ju je samo detaljno opisala u svojim podnescima Općem sudu. S druge strane, ona ni na koji način ne proizlazi iz osnovnog dokumenta s informacijama i Komisija ne tvrdi da ga je dostavila tužiteljima tijekom upravnog postupka.
- 200 Osim toga, iako su tužitelji imali pristup dvjema bilancama o riži koje su obuhvaćale razdoblje ispitnog postupka, iz odgovora Komisije na pitanja koja je Opći sud postavio na temelju mjera upravljanja postupkom proizlazi da se ona oslonila na drugu bilancu iz 2018. čije su brojke proizlazile iz baze podataka koje je Komisija prikupila i koja je pokazivala određene razlike u odnosu na brojke uključene u bilance riže koje su držali tužitelji. Tijekom upravnog postupka ta bilanca nije dostavljena tužiteljima kao ni podaci na kojima se ona temeljila ni metodologija koju je Komisija koristila za prikupljanje tih podataka.
- 201 Osim toga, iako Komisija ističe da je u uvodnoj izjavi 18. osnovnog dokumenta s informacijama jasno navedeno da su podaci koji se odnose na prodaju proizvođača iz Unije izračunati na temelju bilance riže, pri čemu su dodane početne zalihe i korištena proizvodnja a oduzeto sjeme, izvoz i završne zalihe, te da je riječ o „općeprihvaćenoj računovodstvenoj formuli”, Opći sud ističe da se u toj uvodnoj izjavi navodi da je „potrošnja indijske riže u Uniji utvrđena [...] na temelju podataka koje je Komisija prikupila od država članica i statističkih podataka o uvozu dostupnih preko Eurostata”. Ne spominje se obujam prodaje ni računovodstvena formula koju je koristila Komisija.
- 202 Isto tako, u općem dokumentu s informacijama ne može se identificirati metoda izračuna koju je Komisija upotrijebila kako bi došla do konačnih brojki u vezi s potrošnjom u Uniji, koje su navedene u uvodnoj izjavi 19. osnovnog dokumenta s informacijama i ponovljene u uvodnoj izjavi 25. pobijane uredbe.
- 203 Tužitelji stoga nisu imali na raspolaganju pojedinosti na kojima su se temeljili pokazatelji potrošnje i štete ni korisne informacije za ponavljanje Komisijinih izračuna u tom pogledu, s obzirom na to da je Komisija povrijedila svoju obvezu otkrivanja informacija u smislu članka 17. Delegirane uredbe.
- 204 Nije isključeno da su se tužitelji mogli bolje braniti da te nepravilnosti nisu postojale.
- 205 Naime, prema sudskoj praksi Suda, iako se od tužitelja ne može zahtijevati da dokaže da bi Komisijina odluka bila drukčija da nije postojala postupovna nepravilnost o kojoj je riječ, nego samo da takva mogućnost nije u potpunosti isključena jer bi se ta stranka mogla bolje braniti da te nepravilnosti nije bilo, ostaje činjenica da postojanje nepravilnosti u vezi s pravima obrane može dovesti do poništenja predmetnog akta samo utoliko ukoliko postoji mogućnost da je zbog te nepravilnosti upravni postupak mogao dovesti do drugačijeg ishoda, čime su konkretno

povrijeđena prava obrane (vidjeti u tom smislu presudu od 16. veljače 2012., Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, t. 78. i 79. i navedenu sudsku praksu).

- 206 Već je presuđeno da je taj zahtjev zadovoljen kada, zbog toga što nije imao pristup dokumentima koji su mu morali biti dostavljeni u skladu s poštovanjem prava obrane, tužitelj nije mogao podnijeti svoja očitovanja i time je lišen šanse, čak i male, da se učinkovitije brani (vidjeti u tom smislu presudu od 16. siječnja 2019., Komisija/United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, t. 56.).
- 207 U takvom slučaju, nedostavljanje dokumenata u spis na koje se uprava ili institucija Unije oslanjala neizbježno utječe, s obzirom na zaštitu prava obrane, na pravilnost mjera poduzetih na kraju postupka koji bi mogao negativno utjecati na tužitelja (vidjeti u tom smislu presudu od 4. travnja 2019., OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, t. 78. i od 25. lipnja 2020., HF/Parlament, C-570/18 P, EU:C:2020:490, t. 73.).
- 208 U posebnim okolnostima ovog slučaja, to što tužitelji nisu imali pristup izračunima podataka o potrošnji i pokazateljima ozbiljnih poteškoća moglo je ograničiti njihovu sposobnost podnošenja relevantnih očitovanja. Činjenica da u predmetnom slučaju nisu imali pristup određenim podacima o metodi izračuna relevantna je za ocjenu je li ishod postupka mogao biti drukčiji da je Komisija otkrila te izračune.
- 209 Činjenica posjedovanja svih informacija koje se odnose na pokazatelje potrošnje i štete, kao i detaljnih izračuna koje je napravila Komisija, a ne samo podataka korištenih za te izračune, općenito je takva da tužiteljima omogućuje podnošenje očitovanja koja su korisnija za njihovu obranu. Dakle, oni mogu točno provjeriti na koji je način Komisija upotrijebila te podatke i usporediti ih s vlastitim izračunima, što će im vjerojatno omogućiti da identificiraju eventualne pogreške Komisije koje bi inače ostale neprimijećene (vidjeti po analogiji presude od 30. lipnja 2016., Jinan Meide Casting/Vijeće, T-424/13, EU:T:2016:378, t. 208. i od 1. lipnja 2017., Changmao Biochemical Engineering/Vijeće, T-442/12, EU:T:2017:372, t. 156.).
- 210 Kao što to proizlazi iz točaka 196. i 199. do 202. ove presude, dobivanje podataka i metoda izračuna na kojima se temelje pokazatelji potrošnje i štete za tužitelje predstavljalo bi znatno povećanje informacija koje je, s obzirom na okolnosti slučaja, takve naravi da bi im omogućilo da podnesu relevantnija očitovanja od onih koja su već podnijeli, među ostalim, nakon dostave osnovnog dokumenta s informacijama.
- 211 Stoga je moguće da je zbog te nepravilnosti upravni postupak mogao imati drukčiji ishod, čime je konkretno narušeno pravo obrane tužiteljâ.

Analiza sniženja cijena i prilagodbi

- 212 Iz uvodnih izjava 33. do 42. pobijane uredbe proizlazi da su analiza sniženja cijena i prilagodbe koje je izvršila Komisija bitni elementi izračuna sniženja cijena. Osim toga, Komisija je u svojim podnescima navela da je sniženje cijena jedan od elemenata na kojima se temelji zaključak o postojanju ozbiljnih poteškoća za industriju Unije. Na raspravi je također potvrdila da se oslonila na analizu sniženja cijena kako bi zaključila da postoji uzročna veza između ozbiljnih poteškoća s kojima se suočila industrija Unije i uvoza bijele ili polubijele indijske riže podrijetlom iz Kambodže.

- 213 Što se tiče, kao prvo, analize sniženja cijena, valja primijetiti da je Komisija u osnovnom dokumentu s informacijama navela cijene uvoza iz Kambodže i jedinične cijene proizvođača iz Unije uključenih u uzorak.
- 214 Iz elemenata spisa proizlazi da su tužitelji pravilno shvatili doseg tih informacija i da su mogli izvršiti vlastite izračune u pogledu marže sniženja cijena od 22 %. Propust da se tužiteljima otkrije izračun marže sniženja cijena, kako je on priopćen u osnovnom dokumentu s informacijama, stoga ih nije lišio bilo kakve prilike da podnesu određena relevantnija očitovanja.
- 215 Međutim, kao što to proizlazi iz točaka 194. do 196. ove presude, Komisija nije dostavila podatke Eurostata, uključujući podatke koji su joj omogućili da utvrdi brojke koje se odnose na kretanje cijena uvoza podrijetlom iz Kambodže, čime je povrijedila svoju obvezu otkrivanja u smislu članka 17. Delegirane uredbe.
- 216 Kad je riječ o podacima koji definiraju kretanje cijena Unije, iz uvodne izjave 39. osnovnog dokumenta s informacijama kao i iz uvodne izjave 54. pobijane uredbe proizlazi da su oni utvrđeni na temelju odgovora na upitnike proizvođača iz Unije uključenih u uzorak. Iako iz elemenata spisa proizlazi da su tužitelji imali pristup tim odgovorima, valja istaknuti da su dijelovi koji se odnose na cijene navedeni kao povjerljivi. Kao što to pravilno ističu tužitelji, podaci skupljeni od proizvođača iz Unije nisu povjerljivi i navedeni su u uvodnoj izjavi 39. osnovnog dokumenta s informacijama te preuzeti u uvodnoj izjavi 54. pobijane uredbe. S druge strane, tužitelji ne tvrde da im je trebalo dostaviti osobne podatke proizvođača, tako da se oni ne mogu pozvati na povredu prava obrane u tom pogledu.
- 217 Kao drugo, što se tiče prilagodbi koje su izvršene u analizi sniženja cijena, valja utvrditi da su one prvi put navedene u pobijanoj uredbi. Osim toga, iz uvodnih izjava 34. do 37. navedene uredbe proizlazi da ih je Komisija donijela kako bi odgovorila na očitovanja zainteresiranih stranaka, uključujući i Kraljevine Kambodže, nakon dostave osnovnog dokumenta s informacijama, te kako bi se osigurala primjerena usporedba.
- 218 Prilagodbe provedene u analizi sniženja cijena stoga nisu samo bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je Komisija donijela odluku o privremenoj ponovnoj uspostavi carina Zajedničke carinske tarife na uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže, nego su usto dovele do izmjene marža sniženja cijena i konačnih zaključaka koji su prethodno priopćeni zainteresiranim strankama u osnovnom dokumentu s informacijama.
- 219 Prilagodbe su tako dovele do promjena kretanja na kojima se temeljila procjena štete, s obzirom na to da je Komisija u pobijanoj uredbi, osim opće marže sniženja cijena od 22 %, koja je već bila navedena u osnovnom dokumentu s informacijama navela novu maržu od 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju.
- 220 U skladu s člankom 17. stavkom 4. Delegirane uredbe i s obzirom na pravo tužitelja na saslušanje, zbog toga što se Komisijina odluka temeljila na činjenicama i razmatranjima različitim od onih prethodno priopćenih, ona je imala obvezu tužiteljima otkriti prilagodbe izvršene u analizi sniženja cijena kao i, *a fortiori*, analizu sniženja cijena nakon prilagodbe i to što je prije moguće. Međutim, Komisija priznaje da nije dostavila nijedan element koji bi tužiteljima omogućio da se s tim prilagodbama upoznaju prije donošenja pobijane uredbe i da iznesu svoje stajalište u odnosu na njih.

- 221 Doduše, kao što je to navedeno u točki 141. ove presude, otkrivanje informacija mora se provesti uz poštovanje zaštite povjerljivih podataka. Međutim, Komisija ni tijekom upravnog postupka ni u pobijanoj uredbi nije tvrdila da se radilo o povjerljivim podacima kojima nije mogla dati pristup tužiteljima.
- 222 Pozvala se samo na povjerljivost dokaza koji opravdavaju prilagodbu cijena Unije u fazi odgovora na tužbu. Međutim, u svakom slučaju, iz točke 145. ove presude proizlazi da se Komisija nije mogla valjano pozvati na povjerljivost svih informacija na temelju kojih je moguće zaključiti da su troškovi prijevoza u Uniji prilagođeni u jedinstvenom iznosu od 49 eura po toni.
- 223 Osim toga, iako se, na temelju članka 17. stavka 3. Delegirane uredbe, otkrivanje provodi uz poštovanje zaštite povjerljivih podataka, poštovanje tih povjerljivih podataka ne može lišiti prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu bitnog sadržaja (vidjeti u tom smislu presudu od 20. ožujka 1985., *Timex/Vijeće i Komisija*, 264/82, EU:C:1985:119, t. 29.).
- 224 Osim toga, člankom 38. stavkom 5. Uredbe o OSP-u u biti se pojašnjava da se stavcima 1. do 4. navedenog članka, koji se odnose na korištenje informacija, uključujući one koji su predmet zahtjeva za povjerljivo postupanje, ne protivi to da Komisija navede opće informacije i, osobito, razloge na kojima se temelje odluke donesene na temelju Uredbe o OSP-u, uzimajući pritom u obzir legitimne interese zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba da se ne otkrivaju poslovne tajne.
- 225 U skladu sa sudskom praksom, ovisno o stupnju specifičnosti zatraženih informacija valja ocijeniti dostatnost informacija koje je dostavila Komisija (vidjeti po analogiji presude od 18. prosinca 1997., *Ajinomoto i NutraSweet/Vijeće*, T-159/94 i T-160/94, EU:T:1997:209, t. 93. i od 1. lipnja 2017., *Changmao Biochemical Engineering/Vijeće*, T-442/12, EU:T:2017:372, t. 143.).
- 226 U tom kontekstu, Komisija bi trebala poduzeti sve napore, u mjeri u kojoj je to usklađeno s obvezom čuvanja poslovnih tajni, da zainteresiranim strankama pruži sve informacije koje su relevantne za obranu njihovih interesa, odabirući, po potrebi po službenoj dužnosti, odgovarajuća sredstva za davanje takvih informacija (vidjeti po analogiji presude od 20. ožujka 1985., *Timex/Vijeće i Komisija*, 264/82, EU:C:1985:119, t. 30. i od 1. lipnja 2017., *Changmao Biochemical Engineering/Vijeće*, T-442/12, EU:T:2017:372, t. 141.).
- 227 U ovom slučaju nije sporno da Komisija nije priopćila nijednu informaciju o prilagodbi cijena Unije tijekom upravnog postupka.
- 228 Isto vrijedi i za prilagodbu cijena uvoza i prilagodbe radi uzimanja u obzir razlika u razini trgovine i uspoređivanja cijena bijele riže koja se prodaje u rasutom stanju s cijenama riže koja se prodaje u paketima a koje su se pojavile u pobijanoj uredbi, pri čemu Komisija nije dostavila informacije o izračunima koji su provedeni i podatke koji su korišteni za provođenje takvih prilagodbi. Osim toga, pobijanom uredbom ne upućuje se ni na kakvo valjano opravdanje na kojem bi se moglo temeljiti moguće odbijanje njihova priopćavanja.
- 229 Budući da su izvršene prilagodbe analize sniženja cijena bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je Komisija donijela odluku o ponovnom uspostavljanju carine Zajedničke carinske tarife na uvoz indijske riže podrijetlom iz Kambodže, Komisija je bila dužna obavijestiti tužitelje o tim prilagodbama, kao i pojedinostima na kojima se temelje. Stoga su članak 17. Delegirane uredbe i pravo tužitelja na saslušanje povrijeđeni.

- 230 Kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točkama 205. do 207. ove presude, povreda prava obrane može dovesti do poništenja odluke donesene na kraju postupka ako postoji mogućnost da je zbog te nepravilnosti upravni postupak mogao imati drukčiji ishod i da su tužitelji lišeni šanse, čak i male, da se, u slučaju da nije bilo postupovne nepravilnosti, učinkovitije brane.
- 231 U ovom su slučaju tužitelji tijekom istražnog postupka dostavili niz očitovanja na temelju informacija koje su im već bile dostupne, od kojih su neka dovela do izmjene izračuna marže snižavanja cijena.
- 232 Naime, iz uvodnih izjava 34. i 35. pobijane uredbe proizlazi da je Kraljevina Kambodža osporavala metodu koju je Komisija koristila za izračun marže sniženja cijena iz osnovnog dokumenta s informacijama te je tvrdila da uvozne cijene treba prilagoditi na način da se pritom uključe troškovi nastali nakon uvoza. U odgovoru na ta očitovanja Komisija je odlučila preispitati svoje izračune kako bi uzela u obzir ne samo troškove nastale nakon uvoza, nego i relevantne troškove prijevoza u Uniji, kao i razlike u razini trgovine koje utječu na usporedivost cijena, kao što je to već navedeno u točkama 119., 120. i 126. ove presude.
- 233 Osim toga, kao što su to sami tužitelji naveli na raspravi, oni su u okviru svojih očitovanja na Komisijine odgovore na pitanja koja je Opći sud postavio na temelju mjera upravljanja postupkom i osobito u odgovoru na tablicu Komisije kojom se utvrđuje brojčana procjena potrošnje indijske i japanske riže u Uniji za 1993. i 1994., podnijeli tablicu za 1995. i 1996., koja ukazuje na različite potrošačke navike, posebno za Italiju i Portugal.
- 234 Stoga je jasno da su se tužitelji mogli bolje braniti da nije bilo postupovnih nepravilnosti u vezi s neotkrivanjem podataka na kojima su se temeljile analiza sniženja cijena i sporne prilagodbe te se ne može isključiti da njihovi argumenti u tom pogledu nisu mogli utjecati na sadržaj odluke Komisije, posebno s obzirom na činjenicu da je potonja već promijenila svoje stajalište i izračune sniženja cijena zbog očitovanja koja su joj dostavljena od strane zainteresirane stranke nakon priopćavanja dokumenta s općim informacijama (vidjeti u tom smislu presudu od 1. listopada 2009., Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, C-141/08 P, EU:C:2009:598, t. 92.).
- 235 Osim toga, s obzirom na to da je primjerena usporedba, odnosno na istoj razini trgovine, između uvozne cijene i cijene industrije Unije uvjet za zakonitost izračuna sniženja cijena na temelju kojih je bilo moguće odrediti postojanje ozbiljnih poteškoća, ne može se smatrati da su tužitelji mogli učinkovito iznijeti svoje stajalište kada im nije dostavljen nijedan element koji opravdava tu primjerenost (vidjeti po analogiji presudu od 17. veljače 2011., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Vijeće, T-122/09, neobjavljenu, EU:T:2011:46, t. 85.).
- 236 Kako su to tužitelji u biti istaknuli na raspravi, činjenica da u predmetnom slučaju nisu imali pristup podacima o prilagodbama i izračunima marži snižavanja cijena bitna je za procjenu je li ishod postupka mogao biti drugačiji da ih je Komisija otkrila. Naime, tužitelji su na dan donošenja pobijane uredbe imali samo općenito saznanje o izračunu marže sniženja cijena od 22 %. Oni osobito nisu znali, prije tog datuma, da je Komisija prilagodila uvozne cijene i cijene industrije Unije. Nijedan od elemenata koji su im bili priopćeni tijekom upravnog postupka nije bio posvećen pitanju na koji su način izračuni sniženja cijena bili revidirani kako bi se dosegnuo sniženje od 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju, ni razlozima odabira prilagodbe pri uvozu procijenjene na 2 % uvozne cijene te prilagodbe cijena industrije u Uniji u jedinstvenom iznosu od 49 eura po toni.

- 237 Da su tužitelji u svojem posjedu imali analizu sniženja cijena i njezinih prilagodbi, kao i izračune marži snižavanja cijena, bili bi u poziciji, u najmanju ruku, podnijeti očitovanja na rezultate do kojih je došla Komisija. Tužitelji bi stoga mogli, po potrebi, usporediti te rezultate sa svojim vlastitim rezultatima. Kao rezultat toga, oni bi, po potrebi, mogli preciznije osporiti metodu koju je koristila Komisija i imali bi bolje izgleda da Komisija uzme u obzir njihove prigovore.
- 238 Dobivanje informacija o prilagodbama i izračunima novih marži snižavanja cijena te detaljni izračuni koje je provela Komisija stoga su jasno predstavljali znatno povećanje informacija kojima su tužitelji raspolagali, a koje su, s obzirom na okolnosti slučaja, bile takve da su im omogućile iznošenje relevantnijih očitovanja od onih koje je Kraljevina Kambodža već dostavila.
- 239 Stoga se ne može isključiti, da bi tužitelji, da su bili u posjedu izračuna marži sniženja cijena, mogli koristiti tu informaciju na koristan način za ostvarivanje svojih prava obrane.
- 240 Stoga se tužitelji s pravom pozivaju na povredu svojih prava obrane i članka 17. Delegirane uredbe te je moguće da je upravni postupak mogao dovesti do drukčijeg ishoda, čime su konkretno povrijeđena njihova prava obrane.
- 241 U okviru ispitivanja povrede prava obrane ne može se uzeti u obzir činjenica koju navodi Komisija, prema kojoj su tužitelji mogli od nje tražiti, nakon dostave osnovnog dokumenta s informacijama, da uzme u obzir troškove nastale nakon uvoza. Naime, takav element ne može, ako je to primjenjivo, utjecati na pitanje je li povreda prava obrane počinjena. Ono što je bitno za poštovanje prava obrane jest mogućnost zainteresirane osobe da sazna pojedinosti na kojima se temelje bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je Komisija donijela odluku o ponovnom uspostavljanju carina Zajedničke carinske tarife. Iz istih razloga, dokaz da je usporedba između uvozne cijene i cijene industrije Unije napravljena na istoj razini trgovine od iznimne je važnosti za učinkovito ostvarivanje prava na obranu (vidjeti po analogiji presudu od 17. veljače 2011., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Vijeće, T-122/09, neobjavljenu, EU:T:2011:46, t. 90. i 91.).
- 242 Činjenica da su prilagodbe izvršene u fazi pobijane uredbe bile povoljne za tužitelje, s obzirom na sniženje cijene s 22 % na 13 % za prodaju u rasutom stanju i 14 % za prodaju u pakiranju, stoga nije važna.
- 243 Dakle, treba prihvatiti prigovore tužiteljâ koji se temelje na povredi njihovih prava obrane i članka 17. Delegirane uredbe.
- 244 Iz svih prethodno navedenih razmatranja proizlazi da pobijanu uredbu treba poništiti.

Troškovi

- 245 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, valja joj naložiti snošenje vlastitih troškova i troškova tužiteljâ, u skladu s njihovim zahtjevima.
- 246 Osim toga, na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. U skladu s člankom 138. stavkom 3. Poslovnika, Opći sud može odlučiti da intervenijent koji nije jedan od navedenih u stavku 1. tog članka snosi vlastite troškove.

247 Stoga valja presuditi da će Talijanska Republika i društvo Ente Nazionale Risi snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (peto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništava se Provedbena uredba (EU) 2019/67 od 16. siječnja 2019. o uvođenju zaštitnih mjera u vezi s uvozom indijske riže podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara/Burme.**
- 2. Europskoj komisiji nalaže se snošenje vlastitih i troškova nastalih Kraljevini Kambodži i Cambodia Rice Federationu (CRF).**
- 3. Talijanska Republika i Ente Nazionale Risi snosit će vlastite troškove.**

Papasavvas

Spielmann

Öberg

Mastroianni

Norkus

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 9. studenoga 2022.

Potpisi

ⁱ — Nakon prvotne objave ovog teksta na internetu, u njegove točke 18., 35. i 38. unesena je jezična izmjena.